

Κωδικός: 3087

ΜΑΚΙΣΤΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΚΙΣΤΑΙΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

Έτος 12ο • Ιούνιος - Ιούλιος - Αύγουστος 2007 • Τεύχος 50 • Τιμή: 0,03€

Διεύθυνση εφημερίδας: Ν. Πλαστήρα 202, Άγιοι Ανάργυροι Τ. Κ. 135 62 • e-mail: makistia@gmail.com

Συμφορά

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ

Συμφορά είναι αυτό που συνέβη στο χωριό μας, μα και στον τόπο μας γενικότερα.

Συμφορά πολύ μεγάλη, φρίκη, απόλυτη καταστροφή. Η φωτιά στο πέρασμα της δεν άφησε τίποτα μα τίποτα. Άνθρωποι και σπίτια, ζώα, πουλιά και δέντρα, έγιναν όλα στάχτη και αποκαΐδια.

Την Παρασκευή 24 Αυγούστου 2007 η φωτιά που ξεκίνησε από το Παλιοχώρι, πέρασε στις τρεις παρά δέκα το μεσημέρι από τη Μάκιστο και στις τρεις είχε «σαρώσει» το χωριό.

Οι πρώτοι που είδαν τον καπνό από τα Γιαννακεία χτύπησαν την καμπάνα και οι άνθρωποι άρχισαν να τρέχουν πανικόβλητοι προς τα αυτοκίνητα για να φύγουν, να σωθούν.

Αστυνομικοί με περιπολικό που βρέθηκαν εκεί, τους παρότρυναν να φύγουν από το χωριό, χωρίς όμως να υπάρχει κάποιο συγκεκριμένο σχέδιο για αυτό. Ήταν και οι ίδιοι πανικόβλητοι.

Αρκετοί πήραν μαζί τους κι άλλους, όποιον έβρισκαν στο δρόμο. Δεν στάθηκαν όμως όλοι τυχεροί. Στον δρόμο κάτω από του Κουμουθέκρα τους πρόλαβε η φωτιά.

Τον Νιόνιο Λαμπρόπουλο με τη γυναίκα του Ελένη, τη Γιαννιά Βλάχου καθώς και τον Γιώργο Πόθο με τη γυναίκα του Γιωργία.

Χάθηκαν μαζί με άλλους δεκατέσσερις ανθρώπους.

Ανάμεσά τους ένας αγροφύλακας και τρεις πυροσβέστες δίπλα στο πυροσβεστικό όχημα που δεν μπόρεσε να λειτουργήσει.

Κάποιοι έφυγαν με τα πόδια όπως η Μαρία Γ. Δημόπουλου η οποία μπήκε τελικά στο περιπολικό, ο Νίκος με τη Μαριγούλα Δημοπούλου που η

φωτιά τους πρόλαβε μετά τον Αι Γιώργη και κάπκαν με το γαϊδουράκι, το σκύλο και τις γιδούλες τους.

Μαζί ήταν και ο Πρόεδρος μας, ο Νίκος Πόθος, ο οποίος έζησε με ανοικτά μάτια όλη την τραγωδία και τελικά στάθηκε τυχερός, γιατί πέρασε από το σημείο εκείνο ο Δήμαρχος, τον βρήκε με σοβαρά εγκαύματα και τον μετέφερε στο νοσοκομείο, όπου νοσηλεύεται ακόμη.

Στο χωριό έμειναν λιγοστοί.

Ο Γιάννης Βλάχος με τον πατέρα του Δήμο στην Κοιρώνα, αγωνίστηκαν με τις φλόγες να σώσουν το κοπάδι τους.

Ο Αντώνης Κοκκαλιάρης με τη γυναίκα του Κούλα, ο οποίος μη έχοντας άλλη επιλογή, έδωσε κι αυτός στα 80 του χρόνια τη μάχη με τις φλόγες, σώζοντας το σπίτι του, τρία ακόμη σπίτια και το γαϊδαράκο του.

Ο Αλέξης Αθανασόπουλος πάλε-

ψε κι αυτός για το σπίτι του, αλλά δυστυχώς δεν κατάφερε να το σώσει.

Ο Γιώργος Δημόπουλος έκανε το ίδιο και όταν σταμάτησε το νερό χρησιμοποίησε κρασί, το μόνο υγρό που είχε στη διάθεσή του και έτσι έσωσε κι αυτός το σπίτι του.

Επίσης έμειναν στο χωριό τα γεροντάκια, ο μπάρμπα- Γιώργης (γραμματέας) με τη γυναίκα του Κούλα, για τους οποίους είχαμε ανσυχώσει όλοι, μιας και τα γειτονικά σπίτια κάπκαν όλα. Στάθηκαν τυχεροί, το σπίτι τους δεν κάπκε.

Οι άλλοι κατέβηκαν προς την παραλία, ενώ η φωτιά σχεδόν τους ακολουθούσε. Μέχρι να βραδιάσει φτάσαμε και οι υπόλοιποι από την Αθήνα και άλλα μέρη γιατί πληροφορηθήκαμε το κακό από τηλέφωνα ή τα ΜΜΕ.

Ήταν δραματικές στιγμές γιατί όλοι ψάχναμε τους δικούς μας, τα τηλέφωνα δεν λειτουργούσαν και δεν

ήξερε κανείς αν ζουν ή όχι γονείς, αδέρφια, φίλοι.

Όλη η νύχτα κύλησε στην απελπισμένη αναζήτηση.

Από τους πρώτους τολμήσαμε με το Στάθη Κοκκαλιάρη και το Γιώργο Αθανασόπουλο να ανέβουμε αργά τη νύχτα στη Μάκιστο που φλεγόταν. Και είδαμε ολοζώντανο τον εφιάλτη. Από τα τελευταία σπίτια της Ζαχάρας και ειδικά από του Μποκαρίνου και πάνω δεν υπήρχε ούτε ένα, από τα κιλιάδες δέντρα, που να μην φλεγόταν.

Και στο Κουμουθεκρέικο, άνθρωποι κι αυτοκίνητα είχαν ήδη γίνει στάχτη.

Στη Μάκιστο καίγονταν τα νοικοκυριά και βρήκαμε τους λιγοστούς που είχαν μείνει να «φυλάξουν Θερμοπόδες», αποκαμωμένους, κατάμαυρους, μέσα στους καπνούς και την απόγνωση...

Συνέχεια στη σελ. 4

Σημείωση της έκδοσης

Ποτέ μα ποτέ δεν θα μπορούσαμε να φανταστούμε, δεν θα μπορούσε να περάσει καν από το νου μας ότι το **Πεντηκοστό τεύχος της «Μακιστίας»** θα κυκλοφορούσε μέσα σε τόσο πένθος, τέτοια θλίψη, τόσο αβάσταχτο πόνο.

Μπορούσαμε να απογοητευόμαστε, να πικραινόμαστε ή και να γκρινιάζαμε για ό,τι δεν μας άρεσε ή δεν συμφωνούσαμε, για μικρά πράγματα και μεγάλα.

Για το χωριό μας που αγαπούσαμε και που άλλαζε σιγά-σιγά, που έχανε παλιά πολύτιμα στοιχεία της ιστορίας, της αρχιτεκτονικής, της πολιτιστικής κληρονομιάς του.

Για τη φύση και το περιβάλλον στον τόπο μας, μα και στον πλανήτη που καθημερινά καταστρέφεται.

Ειδικά για το Λατίθα, το δικό μας βουνό, που μας έδινε την ανάσα, είχαμε πάντα μια ξεχωριστή έγνοια.

Αυτό όμως που αντικρίσαμε στις 25 Αυγούστου, την επόμενη μέρα της συμφοράς, ήταν ασύλληπτο, ήταν η απόλυτη καταστροφή, ο εφιάλτης της στάχτης. Στα σπίτια, στα ζώα, στα λιόδεντρα, στο βουνό μας και κυρίως στους επτά αγαπημένους δικούς μας ανθρώπους.

Μέσα στο καθολικό πένθος που βιώνουμε, όσο κι αν πονάμε οφείλουμε να κάνουμε ό,τι μπορούμε, ό,τι περνάει από το χέρι μας, να ξεπεράσουμε τους εαυτούς μας και να ξαναρχίσουμε από την αρχή.

Να δημιουργήσουμε ό,τι χάθηκε, να στηρίξουμε όποιον πονάει περισσότερο, να δώσουμε ζωή σε τούτο τον τόπο και πάλι, να τον κάνουμε πιο όμορφο.

Όλοι μαζί, ενωμένοι, μπορούμε να αναγεννηθούμε μέσα από τις στάχτες. Δεν έχουμε άλλο δρόμο.

Ας τους μιμηθούμε

Δημήτρουλας Φώτης	€ 100
Δημόπουλος Χρ. Γεώργιος	50
Θεοδωροπούλου-Βλάχου Ολυμπία	20
Κοκκαλιάρης Αντώνης	20
Λουμπή Σπ. Κων/να.....	20
Νικολόπουλος Δημήτρης	20
Πόθος Αναστάσιος του Δημοσθένη	20
Πόθος Γεώργιος του Δημοσθένη (εις μνήμη της συζύγου του)	100

Η Μακιστία και ο Σύλλογος ευχαριστούν τους παραπάνω φίλους για την οικονομική ενίσχυση που απέστειλαν.

Για όσους και όσες ενδιαφέρονται να ενισχύσουν οικονομικά την προσπάθεια αποκατάστασης της Μακίστου, ο Σύλλογος Μακισταίων άνοιξε στην Εμπορική Τράπεζα (Εμπορική Bank) λογαριασμό με αριθμό 86182793.

ΜΑΚΙΣΤΙΑ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ-ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΚΙΣΤΑΙΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΚΙΣΤΑΙΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΣ «Η ΜΑΚΙΣΤΟΣ»

Ν. Πλαστήρα 202, Άγιοι Ανάργυροι Τ.Κ. 135 62, τηλ: 210-2285341

Εκδότρια:
Δήμητρα Κοκκαλιάρη
Συντακτική Επιτροπή - Συνεργάτες:
Αγγελική Ρήγα
Βασιλική Αβραμοπούλου
Διονύσης Κοκκαλιάρης
Παρασκευή Λαμπροπούλου
Στάθης Κρουστάλλης

Διεύθυνση αλληλογραφίας:
Νειγύ 4 Άνω Πατήσια
Τ.Κ. 11144, τηλ: 210-2285341
Ηλεκτρ. ταχυδρομείο:
makistia@gmail.com

• Ανώνυμες επιστολές δε δημοσιεύονται.
• Χειρόγραφα δεν επιστρέφονται.
• Τα άρθρα, οι συνεργασίες και οι αγγελίες δημοσιεύονται δωρεάν.
• Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν εκφράζουν απαραίτητα τη σύνταξη της εφημερίδας.
Ηλεκτρονική Σχεδίαση Εντύπου
Επιμέλεια - Διεκ/ση έκδοσης
Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο. Ε.
Εκδόσεις - Γραφικές τέχνες
Θεοδοσίου 23 & Πετροπούλεως Ίλιον
Τηλ-fax: 210 2619003 - 210 2619696
e-mail: karpouzi@otenet.gr

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις

• **Ο Αναστάσιος (Τάσης) Κοκκαλιάρης** του Παναγιώτη και η σύζυγός του Γεωργία, που μένουν στην Αθήνα, την Τρίτη 17 Ιουλίου 2007 απέκτησαν αγοράκι.

• **Η Ανθούλα Μπλάτσου** του Βαγγέλη και της Αγγελικής Πόθου και ο **σύζυγός της Βαγγέλης Φαρμάκης**, που μένουν στην Αθήνα, την Πέμπτη 6 Σεπτεμβρίου 2007 απέκτησαν αγοράκι.

Ο Σύλλογος και η Μακιστία εύχονται να ζήσουν τα νεογέννητα, να είναι τυχερά και να τα χαίρονται οι γονείς τους.

Βαπτίσεις

• **Ο Βασίλης Παν. Κουτσογιαννάκης και η σύζυγός του Τάνια** που μένουν στην Ελβετία, βάπτισαν το κοριτσάκι τους και το ονόμασαν Ελένη (εγγονάκι της Γεωργίας Αλεξίου Βλάχου), την Κυριακή 23 Ιουνίου 2007, στον Αι Γιώργη στη Μάκιστο.

• **Η Γεωργία Νίκου Πόθου και ο σύζυγός της Κώστας Μπεκρής**, το Σάββατο 18 Αυγούστου βάπτισαν το τρίτο κοριτσάκι τους και το ονόμασαν Ραφαέλα. Ανάδοχοι ήταν ο Θανάσης Παν. Λουμπής, η σύζυγος Σπυριδούλα και η μικρή Καλλιρρόη που έβαλε το λάδι.

Ο Σύλλογος και η Μακιστία εύχονται στους γονείς να τους ζήσουν τα νεοφώτιστα και στους ανάδοχους πάντα άξιοι.

Απεβίωσαν

• Την Πέμπτη 14 Ιουνίου 2007 απεβίωσε στην Αθήνα ο **Λουμπής Λάμπρος (Μπακάλης)** του Γεωργίου σε ηλικία 92 ετών και η ταφή του έγινε την Παρασκευή 15 Ιουνίου στη Μάκιστο.

• Την Τρίτη 7 Αυγούστου 2007 απεβίωσε στην Αθήνα σε ηλικία 50 ετών, ο **Αριστέιδης (Άρης) Βασιλείου Καρατζάς**, σύζυγος της Ελένης Αθανασίου Λαμπροπούλου και η ταφή του έγινε την Τετάρτη 8 Αυγούστου στους Σχίλους.

Ο Σύλλογος και η Μακιστία εκφράζουν θερμά συλλυπητήρια στους οικείους των θανόντων.

Επιτυχίες

• **Η Αθανασοπούλου Μαριάννα** του Βασίλη και της Τασούλας επέτυχε στο Τμήμα Πληροφορικής του ΤΕΙ Καβάλας.

• **Η Βλάχου Θάλεια** του Φώτη και της Βίλης επέτυχε στην Ανώτατη Σχολή Οικονομικών Επιστημών (ΑΣΟΕΕ) του Παν/μίου Αθηνών.

• **Η Παναγιωτοπούλου Μαρία** του Πάνου και της Ελένης Τσαντίλη επέτυχε στη Σχολή Οργάνωσης και Διοίκησης του Παν/μίου Πειραιά.

• **Ο Λαμπρόπουλος Άκης** του Χρίστου και της Ουρανίας επέτυχε στο τμήμα Ηλεκτρολογίας του ΤΕΙ Ηρακλείου.

• **Ο Λαμπρόπουλος Γιώργος** του Φώτη της Άννας επέτυχε στην Παιδαγωγικό Τμήμα του Παν/μίου Αθηνών

• **Ο Χρονόπουλος Ηλίας** του Γεωργίου και της Βενετίας Λαμπροπούλου επέτυχε στο τμήμα Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών του ΤΕΙ Αθήνας.

• **Η Βασιλική Αβραμοπούλου** του Βασίλη και της Γιώτας έφυγε στις 17/9/2007 για τη Λιλ της Γαλλίας στα πλαίσια του προγράμματος ERASMUS της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο αφορά ανταλλαγές φοιτητών με υποτροφία.

Ο Σύλλογος και η Μακιστία εκφράζουν θερμά συγχαρητήρια στα παιδιά για την επιτυχία τους καθώς επίσης και στους γονείς τους.

Ελληνόπουλα του Εξωτερικού
Η Στέλλα και η Τίνα (Κων/να) Νικολαΐδη κόρες της Μαίρης Παναγούλια και εγγονές της Κων/νας Κοκκαλιάρη, διατηρούν στο Τορόντο του Καναδά τη σημαντικότερη Σχολή Χορού, το CITY DANCE CORPS.

Οι ίδιες ξεκίνησαν από πολύ μικρή ηλικία και έκαναν περισσότερο από 18 χρόνια κλασικό μπαλέτο στη Βασιλική Ακαδημία Χορού (Royal Academy of Dance). Φοιτήτριες ακόμη στο Πανεπιστήμιο άρχισαν να διδάσκουν χορό και τελειώνοντας τις σπουδές τους άνοιξαν το 2002 τη σχολή όπου διδάσκουν σε παιδιά και ενήλικες Λατιν-αμερικάνικους χορούς κυρίως σάσα, τάγκο, κ.α., καθώς επίσης μπαλέτο, τζαζ, χιπ-χοπ, πιλάτες κ.α..

Οι δύο αδερφές όχι μόνο διδάσκουν αλλά χορεύουν οι ίδιες και ταυτόχρονα

κάνουν χορογραφίες για ταινίες, τηλεόραση και μουσικά βίντεο. Παράλληλα έχουν ξεκινήσει μια μουσική παραγωγή για το Τορόντο όπου επαγγελματίες χορευτές δίνουν παραστάσεις.

Έχουν προσκληθεί να δείξουν τη δουλειά τους και έχουν χορέψει σε διάφορες χώρες όπως Ιρλανδία, Βερμούδες, Ιαπωνία, Πόρτο-Ρίκο, Αργεντινή, Ν. Υόρκη και Αθήνα. Συχνά αναφέρονται στη δουλειά τους εφημερίδες και περιοδικά του Καναδά καθώς και εφημερίδες της ομογένειας, ενώ έχουν εμφανιστεί στο ελληνικό πρόγραμμα της Καναδικής τηλεόρασης στην εκπομπή «εδώ και τώρα».

Από τον Οκτώβρη θα συνεργάζονται με μεγάλο μουσικό θέατρο το «ντέρτι ντάνσινγκ» και πρόκειται να χορέψουν στη μεγαλύτερη χορευτική συνάντηση Σάσα του Τορόντο. Πρόκειται να χορέψουν επίσης στις Βερμούδες και την Ιρλανδία.

Να συγχαρούμε τις νεαρές συμπatriώτισσές μας που μέσα από τη δουλειά τους έχουν τόσο καταξιωθεί, στη χώρα που γεννήθηκαν, τον Καναδά. Επίσης να συγχαρούμε τους γονείς τους γιατί σ' εκείνους οφείλεται το γεγονός ότι τα δύο κορίτσια, παρά την επιτυχία τους, αγαπάνε την Ελλάδα, έρχονται συχνά και μιλάνε τη γλώσσα μας αρκετά καλά.

Μετανάστες

Επισκέφτηκαν την πατρίδα μας για τις καλοκαιρινές τους διακοπές οι συμπατριώτες μας που ζουν στο εξωτερικό:

• **Κωνσταντίνος Κοκκαλιάρη-Παναγούλια** από τον Καναδά, τα παιδιά και τα εγγόνια της. Η κόρη της Γεωργία με τον σύζυγό της Θέμη, ο γιός της Θανάσης με τη σύζυγό του Ελένη επισκέφτηκαν τη Μάκιστο. Η κόρη της Μαρία έκανε διακοπές στην ιδιαίτερη πατρίδα του συζύγου της Ανέστη, τη Μυτιλήνη. Ο γιός της Σάκης με τη σύζυγό του Ροζίνα καθώς και τα εγγόνια της προτίμησαν τα ελληνικά νησιά. • **Παύλος Αν. Λαμπρόπουλος** με τη σύζυγό του Μαίρη και τους γιούς τους Τάσο και Λάμπρο από την Αυστραλία. • **Ο Ολυμπία Βλάχου** από την Ελβετία.

ΧΑΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ ΦΛΟΓΕΣ

Βλάχου Ιωάννα σύζ. Δήμου 72 ετών.

Κάηκε στο πολύνεκρο δυστύχημα στο Κουμουθέκρα στα χωμάτα του χωριού που γεννήθηκε μαζί με το Νιόνιο και την Ελένη που την πήραν στο αυτοκίνητό τους για να την σώσουν. Η ταφή της έγινε στη Μάκιστο την Κυριακή 2 Σεπτεμβρίου 2007.

Η Ιωάννα (Γιαννιά) Βλάχου αυτή η τόσο καλή και απλή γυναίκα της οποίας η ζωή υπήρξε τόσο σκληρή, πάνω που άρχισε να της χαμογελά με τα εγγονάκια, σταμάτησε με τόσο δραματικό τρόπο. Στις φλόγες χάθηκε και το γεμάτο και φιλόξενο σπίτι της.

Δημόπουλος Νίκος του Ευαγγέλου 73 ετών.

Ο Νίκος ένας χαμογελαστός, ήσυχος άνθρωπος, με τον καλό τον λόγο και το αστείακι πάντα στα χείλη. Όλο του το βίος, η αδερφή του, ο γαϊδαράκος, δυό γιδούλες και το σκυλάκι. Δεν μπορούσε να εγκαταλείψει τίποτα από όλα αυτά και χάθηκαν όλοι μαζί.

Δημοπούλου Μαριγώ του Ευαγγέλου 74 ετών.

Αθόρυβη κι αθώα έζησε στο μικρόκοσμο της, το σπίτι της, το οποίο τελικά έμεινε όρθιο και άθικτο και τα ζωάκια της που χάθηκαν μαζί στις φλόγες. Έτσι αθόρυβη όπως έζησε, χάθηκε. Ξαν να έκανε ένα απαλό πέραςμα από τούτο τον κόσμο.

Η ταφή στα δύο αδέρφια έγινε το Σάββατο 8 Σεπτεμβρίου 2007.

Λαμπρόπουλος Διονύσιος του Αναστάση 81 ετών.

Ο συνταξιούχος από χρόνια που λάτρευε το χωριό και εκεί περνούσε τον περισσότερο χρόνο. Χαμογελαστός, αεικίνητος και ζωντανός με άριστη φυσική κατάσταση όλη τη μέρα μαστόρευε στο καινούργιο σπίτι, το οποίο έμεινε και κείνο άθικτο. Και ο πρωινός καφές του ήταν δίπλα στο καφενείο με το μπάρμπα-Αντώνη

όπου για πολλά χρόνια κράταγαν τη συνήθεια των καλών φίλων, τη μία μέρα κέρναγε ο ένας και την άλλη ο άλλος.

Λαμπροπούλου Ελένη σύζ. Διονυσίου 73 ετών

Η θεία Ελένη μια Κυρία με ευγένεια, ευαισθησία, λεπτό χιούμορ και ιδιαίτερη πνευματική καλλιέργεια. Αγαπούσε το διάβασμα το σινεμά το θέατρο και τις τέχνες γενικά. Το σπίτι της στη Μάκιστο ήταν γεμάτο από τις δημιουργίες της κέντημα, βελονάκι και τελευταία ζωγραφική. Τα λουλούδια στον κήπο της στόλιζαν την είσοδο του χωριού και παρέμειναν μαζί με το φαναράκι που φωτίζει τις άγριες νύχτες μετά το κακό.

Η ταφή των δύο συζύγων έγινε στην Αθήνα στο νεκροταφείο Ζωγράφου.

Πόθος Γεώργιος του Σωτήρη 71 ετών Πόθου Γεωργία σύζ. Γεωργίου 80 ετών.

Οι αγαπητοί συμπατριώτες μας ζούσαν στην Κρέστενα και δεν τους βλέπαμε πολύ συχνά στο χωριό, γιατί οι επισκέψεις τους γίνονταν συνήθως σε χρόνο που εμείς απουσιάζαμε. Μία από αυτές ήταν η μοιραία και χάθηκαν κι αυτοί στο πολύνεκρο δυστύχημα στο δρόμο του Κουμουθέκρα μέσα στο αυτοκίνητο στην προσπάθειά τους να σωθούν. Το πατρικό τους σπίτι, που επισκέφτηκαν εκείνη τη μοιραία μέρα έμεινε άθικτο! Η ταφή των δύο συζύγων έγινε στην Κρέστενα το Σάββατο 1 Σεπτεμβρίου.

Ο Σύλλογος και η Μακιστία εκφράζουν θερμά συλλυπητήρια στους συγγενείς των θυμάτων της φονικής πυρκαγιάς και εύχονται να έχουν καλό κουράγιο.

Στη μνήμη τους το Δ.Σ. του Συλλόγου Μακιστῶν κατέθεσε το ποσό των 400 ευρώ για φιλανθρωπικούς σκοπούς.

Γειτονικά χωριά

ΑΡΤΕΜΙΔΑ

Νεκροί: Παρασκευοπούλου-Κάρτα Αθανασία με τα τέσσερα παιδιά της Αγγελική, Μαρία, Κατερίνα και Κων/νο και τον αδερφό της Κάρτα Χαρίλη και την πεθερά Παρασκευοπούλου Αγγελική. Αλεξανδροπούλου Ιωάννα με τα εγγονάκια της Ιωάννα και Φίλιππο

Κότσηφας Αθανάσιος
Λαμπρόπουλος Διονύσιος
Πόθου Σταθούλα
Μπουρογιαννόπουλος Θωδωρής
Τρεις φιλοξενούμενοι
(δεν γνωρίζουμε τα ονόματα)

Τραυματίες:
Αλεξανδροπούλου Μυγδάλω
Μπουρογιαννοπούλου Ντίνα
Μπουρογιαννόπουλος Διονύσης

Σπίτια: 19

ΣΜΕΡΝΑ

Νεκροί: Παπάς Βασίλης
Παπά Βασιλική
Τραυματίες:
Πανταζόπουλος Πανταζής
Πανταζοπούλου Αριστέα

Σπίτια: 16

ΧΡΥΣΟΧΩΡΙ

Νεκροί: Καλλιόπη Τσιρώνη
Τριπόδης

Σπίτια: 5 στο νέο χωριό, ενώ στο παλαιό κήκαν όλα.

ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙ

Σπίτια: 5

ΛΟΓΓΟΣ

Νεκρός:

Κλωνάρης Κωνσταντίνος

ΜΗΛΕΑ

Σπίτια: 3

ΜΙΝΘΗ

Σπίτια: 1 αποθήκη

ΑΡΗΝΗ

Σπίτια: 5

ΡΑΠΤΗ

Τραυματίες:

3 ελαφρά

Σπίτια: 24

ΦΤΕΛΙΑ

Σπίτια: 5

ΣΧΙΝΟΙ

Νεκρός: Ο Αντώνης Κρέστης του Γεωργίου, Αντιδήμαρχος Ζαχάρως, ο οποίος βρέθηκε στο πολύνεκρο σημείο στην Αρέμιδα με σοβαρά εγκαύματα, μεταφέρθηκε στο Νοσοκομείο και ενώ έδωσε σκληρή μάχη για τη ζωή, υπέκυψε τελικά στις 22/9/07. Η ταφή του έγινε στις 23/9/07 στο Νεκροταφείο Ζαχάρως.

Μάκιστος 26 Αυγούστου 2007

Οι κάτοικοι του Δημοτικού Διαμερίσματος Μάκιστου Δήμου Ζαχάρως.

Προς:

Την Ελληνική Κυβέρνηση, κύριο Πρωθυπουργό,
Υπουργό, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης
και συναρμόδιους υπουργούς,
Υπουργό, Εθνικής Οικονομίας,
Υπουργό, Υγείας & Πρόνοιας,
Υπουργό, Περιβάλλοντος Χωροταξίας & Δημοσίων Έργων,
Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας,
Νομάρχη Ηλείας,
Δήμαρχο Ζαχάρως.

Κοιν:

Περιβαλλοντικές οργανώσεις,
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

ΨΗΦΙΣΜΑ

Εμείς οι κάτοικοι της Μάκιστου, του πρώτου από τους οικισμούς που επλήγη με ολοκληρωτική καταστροφή από την πυρκαγιά της 24ης Αυγούστου 2007, η οποία εξακολουθεί να εξολοθρεύει συνανθρώπους μας, την οικονομία και το φυσικό περιβάλλον της Πελοποννήσου, συγκεντρωθήκαμε σήμερα, δυο μέρες μετά το κακό, με πρωτοβουλία του Τοπικού Συμβουλίου και του Συλλόγου Αποδήμων, στην πλατεία του χωριού μας, ανάμεσα στα καπνίζοντα ερείπια. Για να αποτιμήσουμε το μέγεθος της καταστροφής, Για να εκφράσουμε την συμπαράστασή μας σε όλους τους συμπάσχοντες συμπατριώτες, Για να δηλώσουμε την αποφασιστικότητά μας για την ανασυγκρότηση του χωριού μας.

Διαπιστώνουμε κατ' αρχήν:

1. Επτά απόντες συγχωριανούς μας, να έχουν χάσει τη ζωή τους στη φωτιά.
 2. Πλήρως κατεστραμμένες το 90% των κατοικιών του χωριού: ντουβάρια που καπνίζουν χωρίς στέγες, χωρίς πατώματα, χωρίς εξοπλισμούς.
 3. Απόλυτη καταστροφή των υποδομών ύδρευσης, ηλεκτροδότησης και τηλεφωνίας.
 4. Απανθρακωμένο το 100% του γεωργικού και ζωικού κεφαλαίου.
 5. Αφανισμένο το 100% της κλωρίδας και πανίδας, ενός τοπίου εξαιρετικού φυσικού κάλλους.
- Ως συνέπεια τούτων οι οικογένειες της Μάκιστου αντιμετωπίζουν την απόγνωση από τις ανθρώπινες απώλειες και τους τραυματισμούς, την έλλειψη στέγασης, την καταστροφή των οικονομικών τους πόρων, των αγροτικών μηχανημάτων και των λοιπών εξοπλισμών τους. Το χωριό υπό τις παρούσες συνθήκες δεν είναι πλέον βιώσιμο.

Μπροστά στον κίνδυνο πλήρους αφανισμού της κοινωνίας του χωριού μας και της μετατροπής των κατοίκων σε πρόσφυγες, εκφράζουμε την αποφασιστικότητά μας να κάνουμε ό,τι είναι δυνατόν για την αποκατάσταση της ζωής, όπως και του φυσικού περιβάλλοντος και των εγκαταστάσεων που την υποστηρίζουν.

Απαιτούμε την προσοχή της Διοίκησης και των αρμόδιων φορέων αποκατάστασης των καταστροφών, διεκδικούμε μια νέα πορεία αναγέννησης, και δηλώνουμε παρόντες με προτάσεις και ενεργό συμμετοχή στις αποφάσεις που μας αφορούν.

Κατ' αρχήν απαιτείται:

1. Άμεση πθική και οικονομική στήριξη στους πληγέντες για τις πρώτες ανάγκες επιβίωσης, καθώς δεν διαθέτουν κανένα πόρο, ούτε καν χώρο στέγασης.
2. Πλήρης ανάταξη των κατεστραμμένων υποδομών διαβίωσης σε όλους τους τομείς (κατοικίες, δίκτυα, καλλιέργειες, κλπ)

Στη συνέχεια, και σε μια προοπτική ελπίδας για:

- _ την ανοικοδόμηση του χωριού,
 - _ αναγεννημένο φυσικό περιβάλλον,
 - _ αναβίωση των αγροτικών καλλιεργειών,
 - _ συνθήκες καλλίτερες και περισσότερο βιώσιμες από εκείνες προ της καταστροφής,
- απαιτούμε, ολοκληρωμένο σχεδιασμό για την αναγέννηση του τόπου στο πλαίσιο της Πελοποννήσου, έτσι ώστε να τεθούν σωστές βάσεις για μια βιώσιμη ανάπτυξη, με οικολογικούς όρους, που θα υποστηρίξουν την ζωή και την οικονομία στην περιοχή, στις νέες περιβαλλοντικές συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί.

Η περιοχή μας ήταν μια από τις ωραιότερες της χώρας, με ανεκτίμητης αξίας δάση και βιότοπους, πολύτιμες καλλιέργειες, εξαιρετικούς παραδοσιακούς οικισμούς και μοναδικούς αρχαιολογικούς χώρους παγκόσμιας σημασίας. Αναμένουμε από την Πολιτεία και τις αρμόδιες Αρχές να αναλάβουν τις ευθύνες για την αποκατάσταση αυτού του τόπου στη θέση που του αξίζει.

Εμείς οι κάτοικοι της Μάκιστου, μέσα στην πύρινη λαίλαπα που εξακολουθεί να αφανίζει το τόπο μας δηλώνουμε ότι θα αγωνιστούμε για την αναγέννηση του χωριού μας μέσα από τις στάχτες του.

**Η επιτροπή των κατοίκων
Ακολουθούν υπογραφές**

Συμφορά

Συνέχεια από την σελ. 1

Το πρωί του Σαββάτου ανεβήκαμε όλοι ξανά και θρηνήσαμε στο φως της μέρας πια, της μέρας που έμοιαζε με νύχτα από τους καπνούς, γιατί η φωτιά συνέχιζε να καίει. Θρηνήσαμε τα σπίτια, τα ζώα, τα δέντρα, τις εκκλησίες. Και εκεί συνειδητοποιήσαμε ότι κάποιοι λείπουν, δεν είναι πια ανάμεσά μας. Θρηνήσαμε ό,τι αγαπήσαμε που χάθηκε σε λίγες ώρες και βαθειά μέσα μας κάναμε τη σκέψη να φύγουμε, να εγκαταλείψουμε για πάντα τον τόπο που μας γέννησε. Αλλά τελικά, είπαμε να μαζευτούμε την επομένη μέρα να πάρουμε την απόφαση.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ

Συγκεντρωθήκαμε την Κυριακή 26/8/07 όλοι οι κάτοικοι στη Ράχη, κάτω από τα αποκαΐδια, κάναμε τον πρώτο απολογισμό και ήταν βαρύς. Επτά νεκροί άνθρωποι για τους οποίους δεν ξέραμε ακόμη που βρίσκονται. Ήταν απανθρακωμένοι και οι συγγενείς τους χρειάστηκε να δώσουν αίμα για αναγνώριση με τη μέθοδο ταυτοποίησης DNA. Ένας τραυματίας στο νοσοκομείο, 48 σπίτια καμένα και ό,τι έβλεπε το μάτι μας γύρω στα χωράφια και στο βουνό, δεν ήταν παρά **στάχτη-στάχτη-στάχτη**. Μόνη παρηγοριά ο Αι Γιάννης με τον ασφένταμο, τα κυπαρίσσια στο νεκροταφείο και δυο τρεις μουριές μέσα στο χωριό. Όσο για τα ζώα, έζησαν τρία γαϊδουράκια, 4-5 σκυλιά, λίγες κατσίκες και σμήνη κουνουπιών. Τη νύχτα ούτε γκιώνης ή κουκουλόγεργας, ούτε κουκουβάγια ούτε σπουργίτι. Σιγή νεκρική. Η ανάσα μας βαριά μέσα στους καπνούς. Και οι άνθρωποι που έχασαν τα σπίτια τους, έμειναν άστεγοι και σκόρπισαν σε συγγενείς και ξενοδοχεία.

Με δεδομένη αυτή την κατάσταση κάναμε το πρώτο ψήφισμα όπου αποφασίσαμε ομόφωνα και με υπογραφές, ότι ναι, θα μείνουμε, θα αγωνιστούμε και θα ξαναφτιάξουμε το χωριό μας. Ανατέθηκε στο ΔΣ του Συλλόγου σε συνεργασία με το Τοπικό Συμβούλιο να διαχειριστούν την κατάσταση και να προβούν στις ενέργειες εκείνες που θα συμβάλλουν στην αποκατάσταση. Το ψήφισμα εστάλη την επόμενη μέρα σε όλους τους αρμόδιους φορείς και τα ΜΜΕ.

Στη συνέχεια στο θέμα δόθηκε μεγάλη δημοσιότητα. Αναποκριτές και δημοσιογράφοι από όλα τα ΜΜΕ της Ελλάδας και του εξωτερικού κατέφθναν στη Μάκιστο για ρεπορτάζ. Από το REUTERS, το BBC, Γαλλική, Γερμανική, Ολλανδική, Ελβετική τηλεόραση, AL JAZEERA και πολλοί άλλοι και η εικόνα του καμένου χωριού μας έκανε το γύρο του κόσμου μαζί την Αρτέμιδα, την Αρχαία Ολυμπία, τον Καϊιάφα και τόσα άλλα καμμένα χωριά. Γίναμε δημόσια πρόσωπα σε Ελληνικές και ξένες εφημερίδες και περιοδικά, στην TV. Γίναμε υπερθέαμα πάνω στις στάχτες.

Ακολούθησαν ανθρωπιστικές οργανώσεις, ιερείς, περιβαλλοντολογικοί σύλλογοι, εθελοντές, πρόσκοποι και απλοί πολίτες, που έσπευσαν για βοήθεια στην αρχή με τρόφιμα και είδη πρώτης ανάγκης. Παρόντες ήταν και οι γιατροί του Νοσοκομείου Κρεσσένων καθώς και εθελοντές γιατροί και ψυχολόγοι. Η ευαισθητοποίηση και η ανθρωπινή αλληλεγγύη ξεπέρασε κάθε προσδοκία.

Όσο για την πολιτεία ήταν απύσχα χωρίς κανένα σχεδιασμό. Η πρόληψη πυρκαγιών είναι γνωστό ότι είναι ανύπαρκτη. Την ώρα του συμβάντος οι άν-

θρωποι, όσοι δεν εγκατέλειψαν, πάλεψαν μόνοι τους αβοήθητοι στο χωριό μας μα και στα άλλα χωριά, για να σώσουν ό,τι μπορούσαν. Αλλά και μετά δεν υπήρξε τίποτα, κάποια οργανωτική βοήθεια έστω, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί στην αρχή μια χαοτική κατάσταση.

Το Τοπικό Συμβούλιο, μέλη του ΔΣ του Συλλόγου καθώς και αρκετοί συμπατριώτες μας, έδωσαν όλο τους τον εαυτό για να αντιμετωπίσουν την δύσκολη και ταυτόχρονα πρωτόγνωρη κατάσταση. Προσπαθήσαμε μόνοι μας να οργανωθούμε και ορίστηκε το Σχολείο, το οποίο έμεινε άθικτο από τη φωτιά, σαν «επιχειρησιακό» κέντρο, χώρος υποδοχής καθώς και αποθήκευσης κάθε βοήθειας, που στη συνέχεια διανεμόταν στους κατοίκους.

Τραγική ειρωνία.....

Στη συνέχεια μας επισκέφτηκαν πολιτικοί από τα κόμματα, ο Υπουργός Οικονομίας κος Δούκας και ο Υφ. Υγείας και Πρόνοιας κος Κωνσταντόπουλος, κάποιοι βουλευτές ή υποψήφιοι, μιας και την συμφορά την πάθαμε στην προεκλογική περίοδο. Αυτό είχε το «θετικό» ότι καταγράφηκαν σύντομα τα ελαιόδεντρα και δόθηκαν αποζημιώσεις των 150 ευρώ/στρέμμα, πριν τις εκλογές καθώς επίσης και 3000 ευρώ, σαν έκτακτο βοήθημα στους μόνιμους κατοίκους. Ο Δήμος Ζαχαρώς έστειλε έτοιμο φαγητό για τους ανθρώπους, ενώ οι πρώτες ζωτροφές έφτασαν την επόμενη Παρασκευή μετά από μια εβδομάδα!! Οι στάβλοι είναι κατεστραμμένοι και οι ζωτροφές αποτελούν το άγχος των κτηνοτρόφων ενώ ο Νομάρχης μας είπε ότι υπάρχουν αποθέματα μέχρι τη Χριστούγεννα!

Τα νεκρά οικίστα ζώα θάφτηκαν από συνεργεία του Δήμου την πρώτη εβδομάδα ενώ τα άγρια είναι διάσπαρτα παντού και οι απολυμάνσεις έγιναν είκοσι μέρες μετά, το Σάββατο παραμονή των εκλογών.

Τα δίκτυα της ΔΕΗ και του ΟΤΕ κατεστραμμένα. Την Τετάρτη το βράδυ η Νομαρχία έστειλε την πρώτη γεννήτρια, η οποία μπήκε στο καφενείο. Μέχρι τότε καθόμαστε τα βράδια με τα κεριά, που μας έδωσε ο ιερέας μας, παπά-Κώστας Καλογερόπουλος από την εκκλησία, ο οποίος να σημειώσουμε, στάθηκε δίπλα μας από την πρώτη στιγμή. Ευτυχώς που ο συμπατριώτης μας, υδραυλικός Σάκης Κοκκαλιάρης βοήθησε να αποκατασταθεί το δίκτυο του νερού.

Στον πρώτο έλεγχο του ΤΑΣ (Ταμείο Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων) στις 28/8/2007 φάνηκε ότι: 48 σπίτια είναι ολοσχερώς κατεστραμμένα, 5 επισκευάσιμα, 2 ναοί, 4 αγροτικές αποθήκες και 15 στάβλοι κατεδαφιστέοι. Έμειναν 16 σπίτια χωρίς

πρόβλημα ενώ θα γίνει επανέλεγχος.

Ο στρατός έφερε την Κυριακή πέντε σκηνές για τους άστεγους και μετά από δέκα μέρες περίπου άρχισαν να έρχονται λίγα-λίγα λυόμενα από το ΥΠΕΧΩΔΕ, τα οποία τοποθετήθηκαν σε διάφορα σημεία του χωριού, αλλά για να κατοικηθούν χρειάζονται ηλεκτρική εγκατάσταση, ύδρευση και αποχέτευση, εργασίες που δεν έχουν γίνει. Μέχρι στιγμής έχουν έρθει 16, αναμένονται 4 άμεσα και εκκρεμούν άλλες 5 αιτήσεις σύμφωνα με το Τοπικό Συμβούλιο. Τον εξοπλισμό, ηλεκτρικά ήδη και έπιπλα ανέλαβαν ιδιώτες.

Η πρέσβειρα καλής θέλησης της UNESCO κα Μαριάννα Βαρδινογιάννη επισκέφτηκε το χωριό μας και ο Όμιλος Βαρδινογιάννη ανέλαβε την ανοικοδόμηση των κατεστραμμένων σπιτιών.

Το φυσικό περιβάλλον καταστράφηκε, οι ρύποι στην ατμόσφαιρα αυξήθηκαν και το νερό είναι ακατάλληλο για πόση.

Τα αντιπλημμυρικά έργα που είναι απαραίτητα άμεσα, μιας και βαίνουμε στο Φθινόπωρο και ενώ έχει ήδη περάσει ένας μήνας, ολιγορούν.

Πρόκειται για ανθρωπινή, οικονομική και οικολογική τραγωδία. Εκτός από τους ανθρώπους που χάθηκαν, πολλοί είναι πλέον άστεγοι, οι καλλιέργειες καταστράφηκαν ολοσχερώς και το ερώτημα είναι πως θα ζήσουν πλέον σε τούτο τον τόπο. Άνθρωποι νοικοκυραίοι και αυτάρκεις σε μεγάλο βαθμό, γιατί εκτός από τη βασική καλλιέργεια της ελιάς που τα τελευταία 40 χρόνια ήταν κυρίαρχη, είχαν το αμπέλι τους, τα ζώα τους, το περιβολάκι τους και

ζούσαν αξιοπρεπώς. Μέσα σε λίγα λεπτά έχασαν ολάκερο το βίος τους και βρέθηκαν να στηρίζονται στη φιλανθρωπική βοήθεια.

Και τα ερωτηματικά είναι πολλά. Πώς ένα τυχαίο γεγονός είναι δυνατόν να οδήγησε τον τόπο μας σε τόσο μεγάλη καταστροφή; Πώς δεν μπόρεσε να σταματήσει κάποιος; Ένα από τα κύρια ερωτήματα είναι μήπως έπεσε θύμα συμφερόντων του τουρισμού των μεγάλων εισοδημάτων και οργανωμένων σχεδίων αλλαγής του παραγωγικού προτύπου και της χρήσης της γης; Η απάντηση βρίσκεται στην κατεύθυνση που θα δοθεί από εδώ και εμπρός για την ανασυγκρότηση του τόπου.

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Για τους παραπάνω λόγους το Δ.Σ. του Συλλόγου ενεργοποιήθηκε αμέσως. Πραγματοποίησε δεύτερη συγκέντρωση των κατοίκων στο Σχολείο. Παίρνοντας υπόψη τους προβληματισμούς διαμορφώθηκε η πρόταση να απαιτήσουμε έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό σε μια προοπτική ελπίδας για την αναγέννηση του τόπου σε σωστές βάσεις για μια βιώσιμη ανάπτυξη.

Σχεδιασμό τέτοιο που να αποτελεί συνάρτηση των παραμέτρων οικισμός-καλλιέργειες- περιβάλλον, γιατί κανένα από τα τρία δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς το άλλο. Η πρόταση αυτή έχει ήδη κοινοποιηθεί στους αρμόδιους φορείς και έχουμε θετική απάντηση από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας και το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. Σε αυτή την κατεύθυνση έχει στρέψει τις δυνάμεις του ο Σύλλογος και για να επιτευχτεί αυτό βασική προϋπόθεση είναι η ενότητά του.

Δήμητρα Κοκκαλιάρη

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΚΙΣΤΑΙΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΣ
«Η ΜΑΚΙΣΤΟΣ»
 Νεϋγύ 4 , Άνω Πατήσια, 11144, τηλ. 210 2285341
 email:
 dimitrakokka@yahoo.gr, makistia@gmail.com
 (πληροφορίες: κυρία Δήμητρα Κοκκαλιάρη)

Μάκιστος 4 Σεπτεμβρίου 2007

Προς:
 Ελληνική Κυβέρνηση, Συναρμόδια Υπουργεία,
 Ειδικό Ταμείο Αποκατάστασης
 Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας,
 Νομαρχία Ηλείας, Δήμο Ζαχάρω
 Πολιτικά Κόμματα, Υποψήφιους Βουλευτές
 Νομού Ηλείας
 Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, Συλλόγους
 Μηχανικών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
 Περιβαλλοντικές & Ανθρωπιστικές Οργανώσεις,
 Πρόσωπα που συνεισφέρουν
 στην αρωγή των πληγέντων.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Οι κάτοικοι της Μακίστου, του πρώτου από τα χωριά που κατακάηκε από την πυρίνη λαίλαπα της 24ης Αυγούστου 2007 διατυπώνουν με το παρόν υπόμνημα ανησυχίες και ελπίδες για την «επόμενη μέρα».

Η Μακίστος ήταν παραδοσιακός οικισμός με πέτρινα κεραμοσκεπή σπίτια, κτισμένα σε ένα περιβάλλον εξαιρετικού φυσικού κάλους, με αρχαιολογικά μνημεία και αξιόλογες καλλιέργειες, στην νότια πλαγιά του δασωμένου όρους Λαπίθα 12 χλμ. ανατολικά της Ζαχάρω. **Τις ευοίωνες συνθήκες και την πεποίθηση για ένα καλλίτερο μέλλον εξαφάνισε η πυρκαγιά, που άφησε πίσω της 7 νεκρούς συμπολίτες μας και ένα σοβαρά τραυματισμένο, μετέτρεψε τον οικισμό σε ερείπια, τα δάση και τους αγρούς σε αποκαΐδια.**

Σήμερα, ενώπιον του κινδύνου αποσύνθεσης της κοινωνίας της Μακίστου οι κάτοικοι προσπαθούν να ξεπεράσουν τον πόνο της συμφοράς αναζητώντας στις ελπίδες της «επόμενης μέρας».

Σε δύο συνελεύσεις (26 Αυγούστου και 2 Σεπτεμβρίου 2007) που οργάνωσαν στο χωριό ανάμεσα στα ερείπια αρνήθηκαν την τύχη του πρόσφυγα και εδραίωσαν την απόφασή τους να πράξουν ό,τι είναι δυνατόν, για την αποκατάσταση της ζωής, όπως και του φυσικού περιβάλλοντος και των εγκαταστάσεων που την υποστηρίζουν.

Δεσμεύονται να αγωνιστούν σε μια νέα πορεία αναγέννησης, και δηλώνουν παρόντες με προτάσεις και ενεργό συμμετοχή στις αποφάσεις που τους αφορούν.

Ήδη διατυπώνουν τις πρώτες σκέψεις για ένα καλλίτερο μέλλον και ενθαρρύνουν τον συντονισμένο σχεδιασμό της ανασυγκρότησης του φυσικού και κτισμένου περιβάλλοντος στην περιοχή.

Οι κάτοικοι της Μακίστου:

1. Αναγνωρίζουν ότι η συμφορά της 24ης Αυγούστου είναι τεράστιας κλίμακας περιβαλλοντική καταστροφή, η μεγαλύτερη που έχει καταγραφεί στην ιστορία του τόπου.

2. Αντιλαμβάνονται ότι οι επιπτώσεις της πυρκαγιάς θα απειλούν την επιβίωση στην περιοχή τους (όπως και στις υπόλοιπες καμένες εκτάσεις της χώρας) για μεγάλο χρονικό διάστημα ακόμη. Ανησυχούν για τις δυσκολίες του επερχόμενου χειμώνα και των επόμενων ετών.

3. Εκφράζουν την ευγνωμοσύνη τους σε φορείς και απλούς πολίτες που συνεισφέρουν για την ανακούφιση των πληγέντων, καθώς και στους ευεργέτες που προσφέρονται να αναλάβουν το βαρύ έργο της ανοικοδόμησης.

4. Ανησυχούν για την καταφυγή σε πρόχειρα και αποσπασματικά μέτρα αποκατάστασης, όπως και για την έλλειψη συντονισμού στις διάφορες προτάσεις, δηλαδή για κινδύνους που μπορούν να εξουδετερώσουν την γενναιοδωρία των προσφορών.

5. Θεωρούν ότι η αποκατάσταση της διωσιμότητας του τόπου απαιτεί μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και συντονισμό στο επίπεδο της Περιφέρειας και του Δήμου. Η επιβίωση στην περιοχή θα καταστεί αδύνατη κατά τους μήνες και τα χρόνια που έπονται αν δεν συγκροτηθεί από τώρα ένα μακροπρόθεσμο πρόγραμμα ανάταξης των βασικών περιβαλλοντικών προϋποθέσεων (γη, νερό, δάση, καλλιέργειες, πανίδα κλπ), των εγκαταστάσεων κατοίκησης (κατοικίες, υποδομές κλπ) και των προοπτικών περαιτέρω ανάπτυξης.

Οι κάτοικοι της Μακίστου γνωρίζουν ότι πριν την καταστροφή η ευρύτερη περιφέρεια της Δυτικής Πελοποννήσου βρισκόταν σε τροχιά ανάπτυξης, θεμελιωμένης στα εξαιρετικά περιβαλλοντικά πλεονεκτήματα του τόπου, στους καρπούς της γης, και στον πολιτισμό χιλιετιών.

Παρά τον αφανισμό εκείνων των πλεονεκτημάτων δεν αποδέχονται το ρόλο του επαίτη που επαφίεται στην μεγαλοψυχία των ευαίσθητων συμπολιτών, του κράτους και των οργανώσεων αρωγής. Οι κάτοικοι της Μακίστου όπως και όλων των πληγεισών πε-

Προτάσεις

ριοχών αναζητούν σε νέες προοπτικές ανάπτυξης την αναγέννηση μέσα από τις στάχτες.

Απευθύνονται στην υπεύθυνη Πολιτεία, στον επιστημονικό κόσμο, στους ευαισθητοποιημένους στα περιβαλλοντικά ζητήματα φορείς και πολίτες, καθώς και σε όσους επιθυμούν να συνεισφέρουν στο έργο της αποκατάστασης, και τους προσκαλούν σε συνεργασία για την συγκρότηση μιας στρατηγικής διαφυγής από το δυσόινο μέλλον:

Οι κάτοικοι της Μακίστου, προτείνουν και θέτουν υπό συζήτηση ένα πλαίσιο αρχών :

• **Η καταστροφή ήταν περιβαλλοντική και στην αποκατάσταση του περιβάλλοντος πρέπει να βασιστεί η αναγέννηση του τόπου.**

• **Εκτός από τα μέτρα άμεσης ανάγκης (αποτροπή κατολισθήσεων, πλημμυρών κλπ) απαιτείται ένα μακροπρόθεσμο πρόγραμμα/ σχέδιο ανασυγκρότησης, με βάση το οποίο θα συντονίζονται όλες οι παράμετροι αναγέννησης του τόπου, περιβαλλοντικές, οικιστικές, οικονομικές, διοικητικές, και πολιτιστικές.**

• **Η Πολιτεία και η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να αναλάβουν την ευθύνη της σύνταξης και διαχείρισης του προγράμματος ανασυγκρότησης και του συντονισμού των ιδιωτικών φορέων, των επιστημόνων και των πολιτών που θα συνεισφέρουν.**

• **Η συμμετοχή των κατοίκων στις αποφάσεις που τους αφορούν είναι προϋπόθεση επιτυχίας του προγράμματος.** Το σχέδιο πρέπει να τηθεί σε ανοικτό διάλογο με τους πολίτες που αφορά.

• **Η εφαρμογή του προγράμματος αναγέννησης (έργα στο φυσικό περιβάλλον, στην αποκατάσταση των καλλιεργειών και των οικισμών) πρέπει να ανατεθεί στους μόνιμους κατοίκους της περιοχής προσφέροντας θέσεις εργασίας που θα υποστηρίξουν την οικονομία της περιοχής.**

• **Ο σχεδιασμός πρέπει να αποβλέπει σε συνθήκες διαβίωσης πολύ καλλίτερες και περισσότερο διώσιμες από εκείνες προ της καταστροφής, ώστε να συγκρατηθεί ο πληθυσμός στην περιοχή και να αναπτύξει τις δημιουργικές του δυνάμεις.**

• **Πρέπει να αξιοποιηθεί το γεγονός ότι η περιοχή βρέθηκε, έστω για λίγο, στο κέντρο της παγκόσμιας**

προσοχής λόγω της περιβαλλοντικής καταστροφής, η οποία σχετίζεται με την μεγαλύτερη σύγχρονη απειλή για τον πλανήτη, δηλαδή την κλιματική αλλαγή. Η διατήρηση του παγκόσμιου ενδιαφέροντος μπορεί να επιτευχθεί με την εφαρμογή πρότυπων μεθόδων αποκατάστασης. Η περιοχή πρέπει να γίνει παγκόσμιο πρότυπο αποκατάστασης του περιβάλλοντος.

• **Το σχέδιο αποκατάστασης πρέπει να βασιστεί σε συστηματική επιστημονική δουλειά, για την επαναφορά του φυσικού τοπίου (χλωρίδας και πανίδας, βιοτόπων και δασών) σε κατάσταση υγείας, όπως επίσης και για την ανάπτυξη καλλιεργειών, οι οποίες αφενός θα επαναφέρουν την αγροτική παράδοση της περιοχής (ελαιοπαραγωγή κλπ) και αφετέρου θα εισαγάγουν νέες εναλλακτικές πρακτικές (πχ βιολογικές καλλιέργειες γρήγορης απόδοσης).**

• **Τα υποπρογράμματα περιβαλλοντικής και αγροτικής αναγέννησης πρέπει να συντονιστούν με εκείνα της οικιστικής αποκατάστασης.**

Ειδικά για τα ζητήματα της πολεοδομικής και αρχιτεκτονικής ανασυγκρότησης του οικισμού θα πρέπει να κληθούν ειδικοί επιστήμονες με εμπειρία και κύρος. Μόνο με αρχιτεκτονική υψηλής ποιότητας μπορεί να αποκτήσει και πάλι ο οικισμός το παλιό του γόητρο. Η διενέργεια διεθνούς αρχιτεκτονικού διαγωνισμού μπορεί να προσφέρει εξαιρετικά αποτελέσματα, παγκόσμιο ενδιαφέρον και κύρος στην διαδικασία αποκατάστασης.

Ο Σύλλογος Μακισταίων έχει αναλάβει συντονιστικό ρόλο στην ανάπτυξη του δημόσιου διαλόγου και στην παρακίνηση για την ανάπτυξη του έργου αποκατάστασης. Για αυτό το σκοπό θα οργανώσει σε εύθετο χρόνο ημερίδα για το θέμα.

Αναμένουμε με χαρά και ενδιαφέρον τις προτάσεις σας, ελπίζοντας το καλλίτερο.

Ο Σύλλογος Μακισταίων και οι κάτοικοι της Μακίστου.
 Πόθος Ιωάννης, Πρόεδρος
 Παυλόπουλος Φώτης, Αντιπρόεδρος
 Κοκκαλιάρη Δήμητρα, Γραμματέας
 Πόθος Παναγιώτης, Ταμίας
 Πόθος Μαρία, Ειδική γραμματέας
 Κοκκαλιάρης Δημήτρης
 Γρηγορόπουλος Θανάσης

Ακολουθεί κατάλογος υπογραφών.

Τ Ε Χ Ν Ι Κ Ο Ε Π Ι Μ Ε Λ Η Τ Η Ρ Ι Ο Ε Λ Λ Α Δ Α Σ

Π Ρ Ο Ε Δ Ρ Ο Σ

Καραγεώργη Σερβίας 4
 102 48 ΑΘΗΝΑ
 Τηλ.: 210.33.13.581-3
 Fax: 210.32.22.504

Αριθμ. Πρωτ.: 24806

Αθήνα, 17/09/07

Προς
 Το Σύλλογο Μακισταίων Ολυμπίας «Η ΜΑΚΙΣΤΟΣ»
 Νεϋγύ 4 – Άνω Πατήσια
 111 44 ΑΘΗΝΑ

Κύριοι,

Απαντώντας στο από 4 Σεπτεμβρίου 2007 προσκλητήριο έγγραφό σας (Α.Π.ΤΕΕ 24806 /12-9-07) σας γνωρίζουμε ότι:
 Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, από τους πλέον ευαισθητοποιημένους Φορείς της Χώρας μας σε περιβαλλοντικά ζητήματα, εδώ και μερικές δεκαετίες, έχει μια πλούσια δραστηριότητα σε σχετικές εκδηλώσεις, παρεμβάσεις και προτάσεις, τόσο για τη διαφύλαξη και ανάδειξη του περιβάλλοντος, όσο και για την αποκατάστασή του σε περιπτώσεις καταστροφών, όπως με τις πρόσφατες πυρκαγιές.
 Συμμεριζόμαστε απόλυτα τους προβληματισμούς σας, υποστηρίζουμε τις δραστηριότητές σας, οι προτάσεις σας συμπίπτουν με τις δικές μας, όπως αυτές εκφράστηκαν και κατά την τελευταία Συνέντευξη Τύπου των πέντε Επιστημονικών Φορέων.
 Οι προτάσεις σας θα πρέπει να υλοποιηθούν και εμείς θα προσπαθήσουμε να συμβάλουμε προς αυτήν την κατεύθυνση.

Με εκτίμηση
 Ο Πρόεδρος

Αλαβάνος

Πολιτισμός

Αφιέρωμα στην Πόλη

Στη Μάκιστο τον φετινό Αύγουστο δεν έγινε το καθιερωμένο πανηγύρι. Ο λόγος ήταν ότι έφυγε άδικα από τη ζωή και τόσο νέος, ο σύζυγος της συμπατριώτισσάς μας Ελένης Λαμπροπούλου. Το λυπηρό αυτό γεγονός κλόνησε κάθε ευχάριστη διάθεση των ανθρώπων.

Σαν να ήταν προάγγελος της μεγαλύτερης συμφοράς που μας βρήκε αργότερα.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου είχε παράλληλα προγραμματίσει να γίνει μια παρουσίαση φωτογραφίας από την Κωνσταντινούπολη. Η αγαπητή συμπατριώτισσά μας Χριστίνα Γρηγοροπούλου, η οποία εργάζεται στην Πόλη τα δύο τελευταία χρόνια είχε το υλικό και προσεφέρθη να κάνει η ίδια την παρουσίαση. Στην τεχνική υποστήριξη, σημαντική ήταν η βοήθεια του κ. Δημήτρη Νικολόπουλου, δ/ντή του Δημοτικού Σχολείου Ζαχάρως, ο οποίος ευγενικά μας παραχώρησε τα απαραίτητα μέσα για την προβολή.

Η εκδήλωση έγινε στο προαύλιο του Σχολείου στην Μάκιστο, όπου συγκεντρώθηκαν όλοι οι κάτοικοι του χωριού, μα και αρκετοί επισκέπτες. Η Χριστίνα έδωσε όλο της τον εαυτό και μέσα από τις εικόνες, μας ταξίδεψε, μας ξενάγησε στην Πόλη αλλά και μας συγκίνησε. Την Πόλη που χάσαμε και που ο κάθε ένας από εμάς, τη φέρει μέσα του στους αιώνες. Μας ταξίδεψε στην ιστορία, από το Βύζαντα το Μεγαρέα μέχρι και σήμερα. Στην τέχνη, την αρχιτεκτονική που αναπτύχθηκε σε τούτη την πόλη και σε έναν ανώτερο πολιτισμό. Στα Αγιάσματα και τις εκκλησίες, την Αγία-Σοφία και το μεγαλείο της, το Βόσπορο με την αξεπέραστη ομορφιά του, τα κάστρα, τα Πριγκιποννήσια και τη Θεολογική Σχολή της Χάλκης. Στις Ελληνικές συνοικίες, το Φανάρι με το Πατριαρχείο, τη Μεγάλη Σχολή του Γένους. Στο Πέραν και στο Γαλατά, στο Μακροχώρι και στην Αρχαία Χαλκιδόνα το σημερινό Καντίκιδι, που βρίσκεται στην Ασιατική πλευρά της πόλης όπου διαμένει και η ίδια. Μας έδειξε επίσης εικόνες και από τη σύγχρονη Πόλη. Εικόνες με αναφορά στη σημερινή κατάσταση της Ομογένειας, μέσα από τις κοινότητες των Ελλήνων και τα Ελληνικά Σχολεία όπου διδάσκει.

Ήταν μια πολύ όμορφη εκδήλωση από κείνες που ανεβάζουν τις ψυχές των ανθρώπων. Τελείωσε με γλυκά που προσέφεραν ευγενικά οι συμπατριώτες μας Μαρία Π. Αθανασόπουλου, Γιαννούλα Κοκκαλιάρη και Γιάννης Ε. Πόθος.

Ήταν μια Αυγουστιάτικη βραδιά από κείνες τις όμορφες που ζούσαμε τα καλοκαίρια στη Μάκιστο και ας ελπίσουμε ότι θα ξανάρθουν...

«ΑΛΛΟΤΙΝΕΣ ΕΠΟΧΕΣ»

Είναι ο τίτλος του νέου βιβλίου του συμπατριώτη μας από το Γιαννισοχώρι κτηνίατρο (Δ.Υ.) στο ΥΠ. Α.Τ. και δραστήριου μέλους στον τοπικό Σύλλογο και την Ομοσπονδία Τοπικών Συλλόγων Ολυμπίας, **Θεόδωρου Κόλλια**. Παρακολούθησαμε με ενδιαφέρον την πρώτη παρουσίαση του βιβλίου που έγινε στις 21/7/07, σε

με απέραντη τρυφερότητα και αναπόλω με νοσταλγία» αναφέρει ο συγγραφέας.

«Τι σημαίνει το χωριό για τον καθένα μας, είτε είμαστε κοντά του, είτε ξεριζωμένοι μακριά του;

Τα μύχια κατάβαθα της ψυχής μας. Τις ρίζες τα προγονικά γονίδια, τα χρωματοσώματα....

Δεν αξίζει να δείξουμε μια σταλιά ενδιαφέρον και να αφιερώσουμε έστω και λίγο από το πολύτιμο καιρό μας...;»

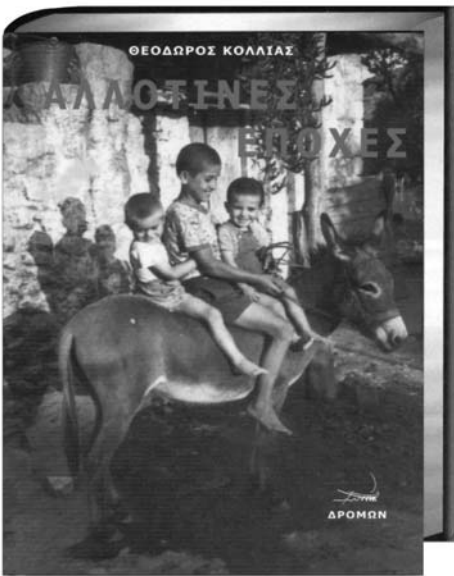
Και πράγματι ο συγγραφέας καθώς φάνηκε από το αποτέλεσμα, αφιέρωσε με περισσή αγάπη και ενδιαφέρον τον πολύτιμο καιρό του για το Γιαννισοχώρι. Καταπιάνεται με την γεωγραφία, την τοπική ιστορία των πρώτων δεκαετιών μετά τον πόλεμο με στοιχεία για τη δημογραφία, τους κατοίκους και τις ασχολίες τους για επιβίωση, τα παλιά επαγγέλματα καθώς και με τη μετανάστευση εξωτερική και εσωτερική. Περιλαμβάνει βιογραφίες και απομνημονεύματα. Καταπιάνεται επίσης με τη λαογραφία, τα ήθη και έθιμα, τη διατροφή, την εκπαίδευση και τα παιδικά παιχνίδια εκείνων των χρόνων. Χρησιμοποιεί την δική μας τοπική γλώσσα την τόσο οικεία και καθώς προχωρήσαμε στην ανάγνωση, μας ζύπνησε μνήμες των παιδικών δικών μας χρόνων, μας έκανε να αναπολήσουμε με νοσταλγία και τρυφερότητα τα αλλοτινά εκείνα χρόνια.

Την παρουσίαση παρακολούθησαν αρκετοί συμπατριώτες μας από τα γύρω χωριά. Αλλά κυρίως οι Γιαννισοχωρίτες στους οποίους προκάλεσε ιδιαίτερη συγκίνηση το γεγονός ότι ένα δικό τους παιδί, τους έκανε τέτοια τιμή. Αρκετοί μάλιστα αποτελούν τους ήρωες του βιβλίου και μάλιστα όχι μόνο με τα ονόματα, μα και τα παρατσούκλια τους. Εξαιρετικό ενδιαφέρον επίσης παρουσιάζουν οι φωτογραφίες κυρίως παλιές ασπρόμαυρες που απεικονίζουν πρόσωπα, τοπία και δραστηριότητες.

Τελικά είναι ένα ενδιαφέρον βιβλίο με ψυχή το οποίο αποτελεί παράλληλα μικρογραφία της ιστορίας του τόπου μας γενικότερα.

ΚΑΚΟΒΑΤΟΣ

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Κακοβάτου εκτός από το καθιερωμένο πανηγύρι στο οποίο συνήθως περιοριζόμαστε οι περισσότεροι Τοπικοί Σύλλογοι στην περιοχή μας, οργάνωσε στις 5 Αυγούστου μια άλλη εκδήλωση από κείνες που δεν συνηθίζονται πολύ. Και τούτο γιατί απαιτείται πολύς κόπος και πολύ καλή οργάνωση. Οι Κακοβατίτες το τόλμησαν και τους αξίζουν συγχαρητήρια. Με δεδομένο ότι ο Κακόβατος, ένα χωριό που στο παρελθόν στήριζε την οικονομία του κυρίως στη σταφίδα, πέρασε πλέον στην καλλιέργεια της ελιάς και τον τουρισμό, στον ΠΣΚ σκέφτηκαν η εκδήλωσή τους να καλύψει αυτές τις δύο παραμέτρους. Κάλεσαν λοιπόν τις γυναίκες του χωριού να μαγειρέψουν φαγητά με βάση το ελαιόλαδο και να τα προσφέρουν στην εκδήλωση. Και πράγματι οι γυναίκες ανταποκρίθηκαν με πλούσια τοπικά φαγητά και γλυκά τα οποία δοκίμασαν οι παρευρισκόμενοι ντόπιοι, επισκέπτες, Έλληνες και ξένοι. Προσεφέρθη και ντόπιο κρασί ενώ η εκδήλωση πλαισιώθηκε επίσης από παραδοσιακή μουσική και χορούς από το χορευτικό του Δήμου. Ήταν ένας πολύ καλός τρόπος για να διασκεδάσουν οι άνθρωποι και παράλληλα να αναδειχτεί ο τόπος μέσα από τον πολιτισμό και τα προϊόντα του. Τους αξίζουν θερμά συγχαρητήρια και ειδικά στην δική μας και αγαπητή, Γιώτα Μπάμη-Αβραμοπούλου από τη Μάκιστο, η οποία είναι πρόεδρος του εν λόγω Συλλόγου.

μια σεμνή τελετή στον τόπο στον οποίο αναφέρεται, στο Γιαννισοχώρι. Την παρουσίαση έκαναν η δημοσιογράφος Ελένη Σκάβδη, ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας Δημήτρης Μανώλης, ο Πάνος Τριγιάζης Οικονομολόγος-Διεθνολόγος ενώ αποσπάσματα διάβασε η φιλόλογος Βαγγελίτσα Διαμαντοπούλου. Τον συντονισμό της συζήτησης είχε ο δικός μας Ζώνης Μπερνάδος, ο οποίος έκανε και την έκδοση του βιβλίου (εκδόσεις «ΔΡΟΜΩΝ»).

«Αυτό το βιβλίο είναι πόνημα ψυχής και στοίχημα ζωής. Το καταθέτω ως στέφανο τιμής σε μια ύψιστη δοξολογία για εκείνα τα χρόνια τα αλλοτινά. Τα χρόνια που ατενίζω

Ιούνιος-Ιούλιος-Αύγουστος 2007

Λαογραφία

Σπίτι μου σπιτάκι μου

Γράφει η Αγγελική Ρήγα

Η κατοικία – σπίτι αποτελεί το κέντρο αναφοράς της συντριπτικής πλειοψηφίας των ανθρώπων. Το σπίτι είναι τόπος και χώρος και ταυτόχρονα στοιχείο προσωπικότητας. Είναι το μέσο δήλωσης της διαφορετικότητας και του διαχωρισμού του ατόμου και της οικογένειας από το περιβάλλον.

Στο μυαλό των περισσότερων η λέξη αυτή ισοδυναμεί και παραλληλίζεται με τις λέξεις οικογένεια, ασφάλεια, άσυλο, θαλπωρή και ηρεμία. Ακόμη η έννοια του σπιτιού συνδέεται με τη γη και το γενέθλιο τόπο. Το πατρικό σπίτι είναι για όλους μας ένα κομμάτι από τον εαυτό μας. Σοφά λοιπόν ο λαός μας του αποδίδει όλες αυτές τις έννοιες με μία μόνο φράση «*σπίτι μου σπιτάκι μου και σπιτοκαλυβάκι μου*».

Στον κύκλο της ζωής και του χρόνου ο ρόλος του σπιτιού είναι πρωταγωνιστικός. Διάβασα κάπου ότι το σπίτι μοιάζει με παιδί που ακολουθεί τις εποχές. Πότε βάζει τα καλοκαιρινά του ρούχα και πότε τα χειμωνιάτικα. Πότε τα καλά του και πότε τα πρόχειρα. Κι εγώ θα προσθεσω ότι το παιδί αυτό βρίσκεται σε μια διαρκή εξέλιξη και προσαρμογή. Σήμερα ντύνεται ακολουθώντας τη σύγχρονη εποχή. Έχει περισσότερα στολίδια και εξαρτήματα, είναι πιο πλούσιο και άνετο, πιο ζεστό και δροσερό. Είναι πραγματικό καταφύγιο για τον σύγχρονο άνθρωπο και τις συνθήκες που επικρατούν στη ζωή μας σήμερα. Όλοι έχουμε στο μυαλό μας τον τελευταίο καύσωνα και την ανακούφιση που νιώσαμε κάποια μεσημέρια πατώντας το κατώφλι του σπιτιού μας. Όλοι έχουμε επίσης κάποιες εικόνες μέσα μας που μας συντροφεύουν και μας βοηθούν να επιβιώνουμε και να πορευόμαστε όσο μακριά κι αν βρισκόμαστε από το πατρικό μας σπίτι, το σπίτι των παιδικών μας χρόνων. Προσωπικά θυμάμαι και νοσταλγώ πολλά πράγματα από το σπίτι που γεννήθηκα σε ένα μικρό χωριό της Λακωνίας στα σύνορα σχεδόν με την Αρκαδία.

Δεν ξεχνώ με τίποτα την οικογένειά μου όλη μαζεμένη γύρω από το χαμηλό τζάκι του σπιτιού τα χειμωνιάτικα βράδια να κουβεντιάζουμε, να μαγειρεύει η μητέρα στο φως του λυχναριού και να ψήνει ο παππούς τους δικούς του μεζέδες μανιτάρια, σαλιγκάρια και πιταρούδια με χόρτα.

Δεν ξεχνώ με τίποτα τη γιαγιά να μας μαζεύει μαζί με τα ξαδέλφια και τα γειτονάκια τα καλοκαιρινά βράδια στο μεγάλο πέτρινο πεζούλι της αυλής μας και να μας λέει παραμύθια για νεράιδες και τρομαχτικές ιστορίες για φονιάδες που ο Θεός τους μεταμόρφωνε για τιμωρία σε ζωντανά και δώστου εμείς να στριμχνόμαστε κοντά της από φόβο και να περιμένουμε το λυτρωτικό τέλος της ιστορίας που πάντα ήταν όμορφο.

Δεν ξεχνώ με τίποτα τις γιορτές που γίνονταν μέσα στο σπίτι μας, τις όμορφες μυρωδιές από τα φαγητά και τα γλυκά που το κατέκλυζαν, τη ρούγα που κάναμε τα βράδια παίρνοντας οι γυναίκες τα εργόχειρά τους, τα γεννητούρια του ξαδέλφου μου και την θριαμβευτική ανακοίνωση της μεγαλύτερης αδερφής του που είχε τρυπώσει στο δωμάτιο της γέννας χωρίς να την αντιληφθούν «γεννήθηκε ένα γυμνούλι και κόκκινο μωρό».

Τέλος **δεν ξεχνώ** την πρωτότυπη και αποτελεσματικότερη τιμωρία που επέβαλε σε μένα και τα μεγαλύτερα αδέρφια μου ο πατέρας μου κάποιο χειμωνιάτικο βράδυ. Εκείνα τα χρόνια καθέννας μέσα στο σπίτι είχε τις δικές του υποχρεώσεις τις δικές του

δουλειές. Ο αδερφός μου ήταν τότε γύρω στα έντεκα και είχε καθήκον να παχιάζει τα άλογα, το βράδυ δηλαδή που γυρνούσαν οι γονείς από τα χωράφια (από το λιομάζωμα εκείνη την εποχή) έπρεπε να έχει βάλει άχυρο στα παχιά και να έχει ετοιμάσει την τέστα με το νερό. Όμως εκείνη τη συγκεκριμένη μέρα το ποδόσφαιρο στην αλάνα κράτησε πιο πολύ και κείνος έφτασε μετά τους γονείς, αφού είχε νυχτώσει, στο σπίτι. Εγώ και η αδερφή μου (επτά και έντεκα χρόνων αντίστοιχα) ξεχαστήκαμε να τον φωνάξουμε ή να κάνουμε αντί για αυτόν τις δουλειές. Η τιμωρία ίδια και απaráλλαχτη και για τους τρεις μας. Μας έκλεισαν για μια ώρα έξω από το σπίτι χειμωνιάτικο βράδυ χωρίς φως ή φεγγάρι.

Σας πληροφορώ ότι δεν έκλαψε κανείς, δεν γέλασε κανείς, δεν έβγαλε κουβέντα κανείς από το στόμα του. Ήταν μια τιμωρία αναπάντεχη. Δεν ήταν η στενοχώρια για τη σκληρή συμπεριφορά που μας κόστισε, δεν ήταν το κρύο ούτε το σκοτάδι που μας ενοχλούσαν, ήταν το είδος της τιμωρίας που μας προβληματίσε και μας στενοχώρησε. Το σπίτι μας, το λημέρι μας, η φωλιά μας, μας είχε αποβάλει, μας είχε γυρίσει την πλάτη, είχε σφραγίσει τα πορτοπαράθυρα του και μεις στεκόμασταν έξω από αυτό σαν ξένοι, φταιχτες, παραβάτες, τιμωρημένοι. Ε, σας πληροφορώ ότι δεν το διακινδυνεύσαμε να ξαναγίνει κάτι τέτοιο.

Όταν η πόρτα μετά τη μία ώρα άνοιξε, δώσαμε και οι τρεις μαζί το λόγο μας ότι κάτι τέτοιο δεν θα επαναληφθεί και η ανακούφιση που νιώσαμε πατώντας το κατώφλι του σπιτιού μας ήταν απερίγραπτη. Φαντάζομαι πως αυτή η χαρά είναι παρόμοια με τη χαρά των ανθρώπων που γυρνούν από ταξίδια, από περιπλανήσεις, από πολέμους, ξενιτιές, μικρότερης ή μεγαλύτερης διάρκειας και αντικρίζουν πάλι το σπίτι τους.

Το συναίσθημα της νοσταλγίας του σπιτιού και όσον αυτό συμπεριλαμβάνει δεν μπορεί εύκολα να το περιγράψει κανείς και το καταλαβαίνουν καλύτερα όσοι το έχουν ζήσει.

Στο κέντρο λοιπόν της ψυχολογίας μας και του πολιτισμού μας υπάρχει το σπίτι και είναι τόσο σημαντική η επιρροή του στην ύπαρξη του ανθρώπου ώστε κάποιοι έχουν τολμήσει να πουν, **ότι ο άνθρωπος υπάρχει μέσω του σπιτιού του**. Και δυστυχώς είναι εκατομμύρια οι άνθρωποι σε όλο τον κόσμο που δεν ζουν και δεν υπάρχουν, γιατί δεν έχουν ένα σπίτι και δεν μπορούν να στεγαθούν τις οικογένειές τους, τα όνειρα, τις επιθυμίες, το παρόν και το μέλλον τους. Ο μεγάλος σύγχρονος φιλόσοφος **Φρεντερίκος Ένγκελς το 1872** έγραψε μια μεγάλη μελέτη για το θέμα και επεσήμανε πόσο σημαντικό είναι για την ανάπτυξη της προσωπικότητας, το θέμα της ιδιοκτησίας της κατοικίας. «*Με το δικό σου σπίτι δεν έχεις απλώς, αλλά κατέχεις πλέον το δικαίωμα να ορίζεις και έναν ιδιωτικό χώρο, τόσο αναγκαίο για την ανάπτυξη της προσωπικότητας του ατόμου είναι και ο δημόσιος χώρος. Γιατί η προσωπικότητα του ανθρώπου ολοκληρώνεται μόνο με την πλήρωση αυτών των δύο αναγκών, με το να ζει κανείς διαδοχικά και αλληλένδετα, ιδιωτικά και δημόσια, με το να στρέφεται και να πηγαίνει στους άλλους αλλά και να επιστρέφει στον εαυτό του. Και μόνο το δικό μας σπίτι ευνοεί αυτή τη θεμελιώδη σχέση ανταλλαγής*».

Τα σπίτια παλαιότερα στα περισσότερα μέρη τα έχτιζαν με πέτρες και οι χτίστες ήταν συνήθως από άλλα μέρη. Οι πιο ονομαστοί ήταν **οι Ηπειρώτες και οι Λαγκαδιανοί**. Κάθε τόπος είχε τα δικά του έθιμα σχετικά με τη θεμελίωση του σπιτιού. Κάποια όμως όπως αυτό του αγιασμού ήταν κοινό για όλα τα μέρη. Μετά το πρώτο σκάψιμο και πριν μπει ο θεμέλιος λίθος καλούσαν τον παπά, τους συγγενείς και τους γείτονες. Αφού γινόταν η λειτουργία του αγιασμού γέμιζαν τέσσερα μπουκάλια με αγιασμό και τα έβαζαν στις τέσσερις γωνίες των θεμελίων. Στη συνέχεια έσφαζαν έναν κόκορα ή ένα αρνί στα θεμέλια (θυσία) για να στεριώσει – στοιχειώσει το σπίτι κι έριχναν όλο χρήματα στα θεμέλια που τα έπαιρναν οι μαστόροι. Ακολουθούσε γλέντι και φαγοπότι με τον κόκορα, τη γανίτες, κρασί, χορό και πολλές ευχές. Όταν ολοκλη-

ρωνόταν η οικοδομή και μετά την κατασκευή της στέγης σε πολλά μέρη συνήθιζαν ένα έθιμο «**τα μαντηλώματα**» ή «**δωρίσματα**» ή «**κεράσματα**» ή «**χάρες**». Όλοι οι συγγενείς και οι γείτονες προσέφεραν στους μαστόρους από ένα μαντήλι, συνήθως μεταξωτό ή και κάποιο άλλο δώρο. Οι μαστόροι κατασκεύαζαν και έστηναν πάνω στη στέγη ένα σταυρό ξύλινο που τον στόλιζαν με πρασινάδες και λουλούδια και προοιωνίζε την ευτυχία και την ευημερία του σπιτιού. Τα τυπικά λαϊκά σπίτια που συναντάμε στην Πελοπόννησο και σε άλλα μέρη της νεώτερης Ελλάδας είναι το ισόγειο καλύβι και το δίπατο σπίτι. Η παλιότερη μορφή κατοικίας είναι αυτή του «πλατυμέτωπου» καλυβιού που στεγάζονται άνθρωποι και ζώα στον ίδιο χώρο. Στο δίπατο σπίτι που το συναντάμε κυρίως σε οικισμούς γίνεται διαχωρισμός ανθρώπων και ζώων και δείχνει ανώτερο βιοτικό επίπεδο και εξέλιξη των αναγκών του ανθρώπου. Στο δίπατο σπίτι το ισόγειο χρησιμοποιείται σαν στάβλος και αποθήκη για τα γεννήματα, τα λάδια, το κρασί και γενικότερα το βίος των ιδιοκτητών ενώ ο πρώτος που φτάνει κανείς σ αυτόν με εξωτερική σκάλα είναι η κατοικία. Αυτή χωρίζεται συνήθως σε τέσσερα δωμάτια στη σάλα η οποία χρησιμοποιείται και σαν ξενώνας, στο χειμωνιάτικο που βρίσκεται το τζάκι και λειτουργεί σαν κουζίνα-τραπεζαρία, στην εμπατή που είναι μικρός χώρος εισόδου και την καμαρούλα ή κελάρι που είναι το υπνοδωμάτιο του σπιτιού.

Δίπατα όμως ήταν και τα σπίτια στις Ελληνικές πόλεις κατά τους **ιστορικούς χρόνους** ενώ παρουσίαζαν μεγάλη ποικιλία στην απλή συνήθως μορφή τους ανάλογα με την περιοχή, το κλίμα και την τσέπη του ιδιοκτήτη. Συνήθως βέβαια ήταν μικρά, από ευτελή υλικά και δίχως ιδιαίτερη διακόσμηση, ενώ την εποχή εκείνη μεγάλο ρόλο παίζει ο προσανατολισμός του σπιτιού. **Στον «Οικονομικό» ο Ξενοφών** θέλει τα σπίτια στραμμένα στο Νότο ώστε τα δωμάτια να έχουν ήλιο το χειμώνα και δροσιά το καλοκαίρι ενώ αργότερα ο Βιτρούβιος, ένας Ρωμαίος αρχιτέκτονας, στο βιβλίο του «**Αρχιτεκτονική**» γράφει: «*Οι δρόμοι και τα σπίτια πρέπει να είναι έτσι διατεταγμένα ώστε να προφυλάσσονται από τους δυνατούς ανέμους σε κάθε περιοχή. Οι κρύοι είναι δυσάρεστοι, οι ζεστοί εκνευριστικοί, οι υγροί ανθυγιεινοί και οπωσδήποτε όσοι κτίζουν πρέπει να αποφύγουν τα λάθη που έγιναν στη Μυτιλήνη, όπου οι νότιοι αρρωσταίνουν και οι βορειοδυτικοί τους φέρνουν βήχα. Με τους βόρειους περνάει ο βήχας όμως τι να κάνεις που δεν μπορείς να ξεμυτίσεις από το σπίτι.....*»

Προφυλαγμένη όχι μόνο από τους τοπικούς αέρηδες αλλά και από τα αδιάκριτα βλέμματα των περαστικών ήθελαν **οι αρχαίοι** την οικογενειακή τους ζωή. Κέντρο του σπιτιού ήταν και η εσωτερική αυλή γύρω από την οποία υπήρχαν τα δωμάτια που φωτιζόνταν και αερίζονταν από αυτή. Στη μέση της αυλής υπήρχε πάντα ένας βωμός αφιερωμένος στον **Έρκειο Δία προστάτη του οίκου**. Η κατ' εξοχήν βέβαια προστάτιδα του σπιτιού και της οικογένειας ήταν η θεά Εστία.

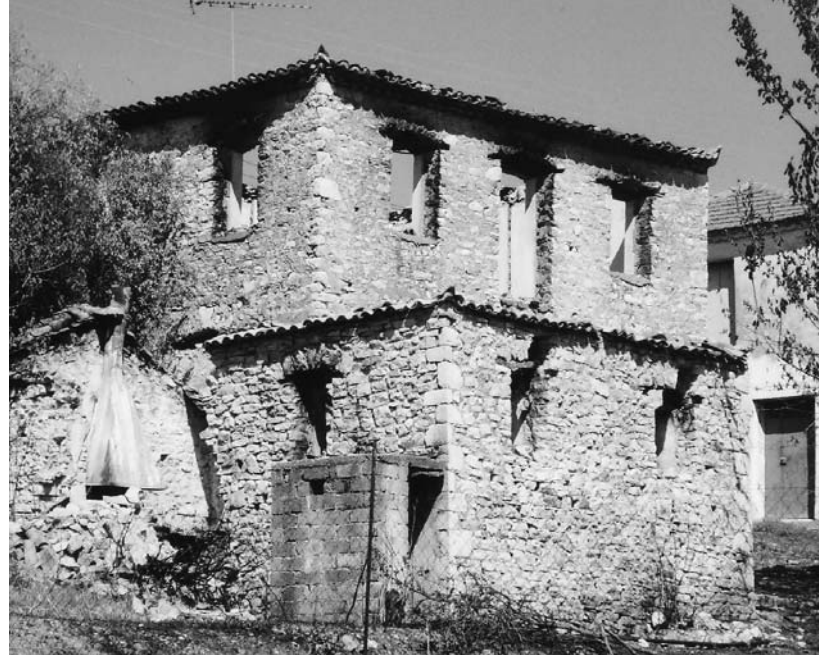
Η Εστία ήταν μια από τις πιο αξιόλογες, σεβαστές και σεμνές μορφές του αρχαίου Ελληνικού Δωδεκάθεου. Η Εστία αποτελούσε την προσωποποίηση του σπιτιού, το σύμβολό του και κατ' επέκταση της πίστης και γερά δεμένης οικογένειας. Σ' αυτήν επίσης και στην ενότητα που αντιπροσώπευε, είχαν αφιερώσει το κυριότερο μέρος του σπιτιού, εκεί δηλαδή που έκαιγε η φωτιά και συγκεντρώνονταν όλα τα μέλη της οικογένειας.

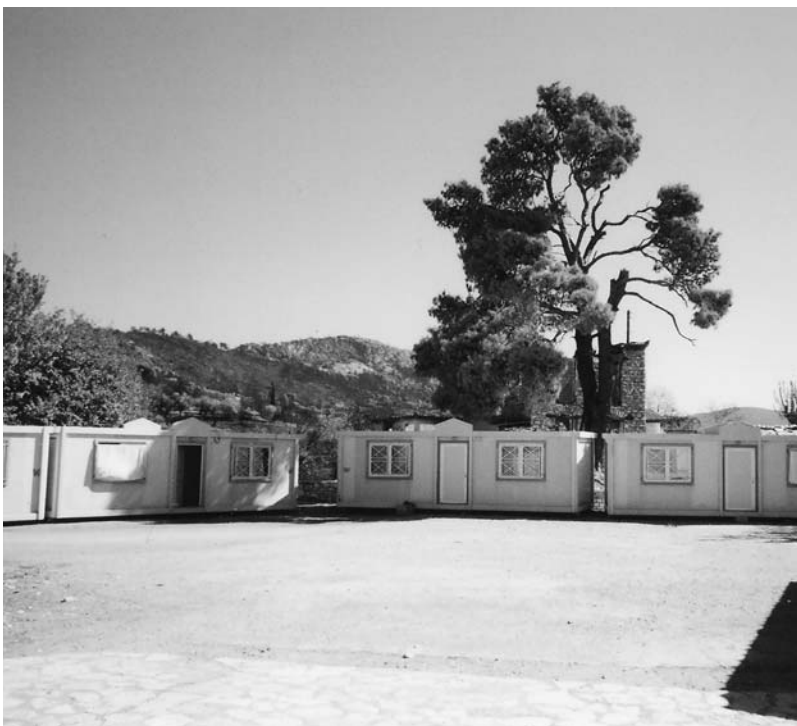
Οι Έλληνες ανέκαθεν ακολουθούσαν στην καθημερινή ζωή τους το μέτρο και ζούσαν στην απλότητα και τη λιτότητα φτιάχνοντας σπίτια λειτουργικά και ταιριαστά στο φυσικό τους περιβάλλον. Οι κλιματολογικές συνθήκες και η ιδιαίτερα φιλόξενη ιδιοσυγκρασία τους, τους έκανε να θεωρούν πολύ σημαντική την κατοχή σπιτιού. «*Ελάτε στο σπίτι μας*» λέμε και εννοούμε «*ελάτε στη συντροφιά μας*», «*ελάτε στην οικογένειά μας*», «*ελάτε να γνωριστούμε καλύτερα*». Τα απλά ωραία σπίτια μας μοιάζουν με τα απλά ωραία όνειρά μας και τα στεγάζουν. Έχουν δανειστεί τις βάσεις τους από το παρόν και με τα παράθυρά τους ορθάνοιχτα προσβλέπουν στις βαθύτερες μελλοντικές μας επιθυμίες.

Παρασκευή 24 Αυγούστου 2007

ώρα 15:00 μ.μ.

Οι φωτογραφίες είναι της Δήμητρας Α. Κοκκαλιάρη

Η καταστροφή και τα Μ.Μ.Ε

Κανείς δεν θα μπορούσε να φανταστεί ότι η περιοχή της Ολυμπίας και ειδικά το μικρό χωριό μας θα γίνονταν το επίκεντρο του παγκόσμιου ενδιαφέροντος.

Να όμως που ... τα καταφέραμε και μονοπωλήσαμε τα φλας των φωτογράφων, τα μικρόφωνα και την προσοχή των δημοσιογράφων από κάθε γωνιά της γης, που ήρθαν για να δουν «ιδίους όμως» τη βιβλική καταστροφή που συνετελέσθη στον τόπο μας.

Ότι δεν κατόρθωσε τόσα χρόνια η επαρχία μας με όλες τις ομορφιές και τα αρχαία μνημεία της, το κατάφερε μέσα σε λίγες ώρες η πύρινη λαίλαπα που σάρωσε τα πάντα.

Κι εμείς αμήχανοι, σαστισμένοι, προσπαθήσαμε μέσα σ' αυτήν την χαοτική κατάσταση που ακολούθησε την καταστροφή, μέσα στα σοβαρά ζητήματα που έπρεπε να μεριμνήσουμε για να επιλυθούν, να σταθούμε και να αντιμετωπίσουμε όλη αυτήν τη δημοσιότητα και τον καταιγισμό των καναλιών και των εφημερίδων που μας προέκυψε, χωρίς να το επιδιώκουμε.

Αν και στην εποχή μας τα Μ.Μ.Ε. φαίνεται να έχουν μεγάλη δύναμη και πολλές φορές ίσως και να παίζουν θετικό ρόλο στην ενημέρωση των ανθρώπων, δεν μπορούμε παρά να παραδεχτούμε πως τις περισσότερες φορές τα όρια μεταξύ της ενημέρωσης και της φτηνής εκμετάλλευσης του ανθρώπινου πόνου, με σκοπό την τηλεθέαση και την πώληση περισσότερων φύλλων εφημερίδων, είναι δεδομένη.

Στην περίπτωσή μας, αρχικά κρίθηκε σκόπιμο από όσους βρίσκονταν στο χωριό και κλήθηκαν να διαχειριστούν την φοβερή αυτή κρίση, να δώ-

σουν τόπο στα Μ.Μ.Ε. με σκοπό να προβληθεί η τραγωδία που βιώσαμε, ώστε να υπάρξει ενδιαφέρον από την κοινή γνώμη αλλά και τους αρμόδιους φορείς.

Αν θέλουμε βέβαια να είμαστε ειλικρινείς και να δούμε τα πράγματα σε βάθος, τούτη ακριβώς η αντίληψη είναι που αποδεικνύει πως η κοινωνική και πολιτική ζωή μας κωλαίνει επικίνδυνα.

Μια κοινωνία που χρειάζεται τα κανάλια για να ευαισθητοποιηθεί για τον πόνο του συνανθρώπου, καθώς και μια πολιτεία που αναγκάζεται να λειτουργήσει κατόπιν της πίεσης των δημοσιογράφων και της εικόνας, δεν μπορεί παρά να βρίσκονται σε κατάσταση κρίσης, για να μην πούμε στα όρια της παρακμής.

Χιλιάδες εικόνες καταστροφής, προσωπικά δράματα και φρικιαστικές λεπτομέρειες των συμφορών, απλοϊκοί άνθρωποι που επαναλάμβαναν τον πόνο τους, πήγαιναν κι έρχονταν στα δελτία ειδήσεων, στις ζωντανές συνδέσεις και όλα περιστρέφονταν γύρω από την απελπισία των θυμάτων και αργότερα γύρω από το περιβόητο τριχίλιανο που εδόθη ως βοήθεια στους πυροπαθείς.

Οι δημοσιογράφοι παίζοντας μια χαρά το παιχνίδι των επαγγελματιών της πολιτικής, εγκλώβιζαν με μαεστρία τους ανθρώπους που δοκιμάζονταν και με ερωτήσεις που οδηγούσαν μόνο στην έκφραση συναισθημάτων, που βεβαίως τέτοιες ώρες μόνο θλιβερά θα μπορούσαν να είναι, απομάκρυναν τη συζήτηση από το ουσιαστικό, που δεν ήταν άλλο από τις πραγματικές αιτίες αυτής της συμφοράς καθώς και από τα βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για το περιβάλλον και τους οικισμούς, προκειμέ-

νου να έχουν μια ελπίδα να ανακάμψουν.

Ο δημόσιος λόγος στόχευε στην παροδική συγκίνηση των τηλεθεατών και αναγνωστών και όχι στην πρόκληση αληθινού ενδιαφέροντος για τις πολιτικές προεκτάσεις του θέματος.

Μέσα σε αυτό το κλίμα υπήρξαν φορές που πονεμένοι άνθρωποι του τόπου μας ακροβατούσαν μεταξύ της επιθυμίας τους να εκφράσουν τα συναισθήματα και την αγωνία τους και του κινδύνου να γελοιοποιηθούν μέσα στην υπερβολή της έκθεσης στα αδηφάγα μάτια των «καταναλωτών» της ενημέρωσης!

Με άλλα λόγια να υπάρξει ευτελισμός ακόμα και του ανθρώπινου πόνου και της απελπισίας ή ακόμα και της φωνής που διαμαρτύρεται και διεκδικεί το δικαίωμα του ανθρώπου, τουλάχιστον, στην αξιοπρέπεια!

Γιατί δεν μας έμεινε πια και τίποτα άλλο!

Χ.Γ

Βουλευτικές εκλογές 16/9/07

Δ. Δ. Μακίστου

Ν.Δ.	34
Π.Α.Σ.Ο.Κ.	34
Κ.Κ.Ε.	3
ΣΥ.ΡΙΖ.Α.	4
Λ.Α.Ο.Σ.	3
ΔΗΜ.ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ	3
ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΙ	1
ΑΚΥΡΑ	3
Εγγεγραμμένοι:	132

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Οι κάτοικοι της Μακίστου θέλουμε να εκφράσουμε θερμές ευχαριστίες και ευγνωμοσύνη σε όλους όσους μας συμπαράσταν στη δραματική θέση στην οποία βρεθήκαμε μετά την καταστροφική πυρκαγιά της 24ης Αυγούστου 2007. Να τους ευχαριστήσουμε για τα είδη πρώτης ανάγκης, την οικονομική βοήθεια αλλά κυρίως την ηθική συμπαράσταση και αλληλεγγύη που μας πρόσφεραν. Και ήταν πάρα πολλοί εκείνοι που στάθηκαν δίπλα μας. Σύλλογοι, βιοτεχνίες, επιχειρήσεις και πολλοί οι ανώνυμοι πολίτες.

Για πολλούς από αυτούς δεν κατέστη δυνατό να κρατήσουμε τα ονόματα ή τις επωνυμίες τους, ωστόσο αυτό δεν μειώνει σε τίποτα την αξία της προσφοράς τους.

Ευχαριστούμε:

Τον παπά-Σάκη από τον Αι-Γιάννη Φιλιατρών και τους ενορίτες του που πρόσφεραν είδη πρώτης ανάγκης καθώς και πολλές άλλες ενορίες με τους ιερείς τους, κυρίως από τη Μεσσηνία και αλλού και κυρίως τον ιερέα μας παπα-Κώστα Καλογερόπουλο.

Τους εθελοντές γιατρούς από την Κλίμακα που έμειναν μαζί μας και βοήθησαν όπου χρειαζόταν (κουβάλημα, καθαρισμό νεκροταφείου κ.α.)

Τον Περιβαλλοντολογικό Σύλλογο Νέων Κατοίκων Βαρνάβα Αττικής με τους οποίους συνεχίζουμε

την επικοινωνία, τον Πολιτιστικό Σύλλογο κατοίκων Μυρτιάς Ν. Ηλείας, Πολιτιστικό Σύλλογο Ρίζας Δημ. Αντιρρίου

Τους εργαζόμενους στην Coca-Cola Πάτρας, στα ΠΡΙΝΟΥ, στην ΑΚΤΩΡ.

Το Σώμα Ελληνικού Οδηγισμού, τους Προσκόπους, τους Σαπεντολόγους, τους φοιτητές Νομικής Αθήνας.

Τις Εταιρείες ΦΟΥΡΛΗ (ηλεκτρικά είδη), COCO MAT, IKEA (είδη σπιτιού) οι οποίοι συνέβαλαν στο εξοπλισμό των λυόμενων.

Τα SUPER MARKET ATLANTIK, την Intertech, την Budget για τη διάθεση αυτοκινήτου, την Vodaphone για το δωρεάν τηλέφωνο, την ΕΚΟ και πολλές άλλες.

Και ειδικά τον Όμιλο Βαρδινογιάννη για την γενναιόδωρη προσφορά του στην ανοικοδόμηση της Μακίστου.

Τα παιδιά γράφουν

Καθε Καλοκαίρι όπως καθε χρόνο πηθαλαζι
 Je την οικογένειά σου στο κυριο του πατέρα σου για διακοπές.
 Το κυριο βρίσκεται στην Πελοπόννησο και λεζεται
 Μπαράκου ή Μαιισο.

Μολις φτασατε, ξεκουραστεια και ξεκινουσα να πω
 λαζι Je την αδερφή σου στο περιφηλο ποταμω του κυριου,
 Αλλα που να ξερα ευεινη την ώρα που αρχιζε λια τερα-
 σια περιπέτεια!

Ξεκινουσατε από το σπιτι Je στην τραλή καρά και λο-
 λισ που προλαβατε να απολαυρηθώτε 100μ. από το σπιτι
 λαζ επιπέθουαν τα «Μουρχέλια» ή αλλιως οι αθρολογες ο-
 πως τις λενε, που ρουφάν το αίλα από ανθρώπου και ζώα.

Τα δώκνατε κουνόντας τα κέρια σου και τα πό-
 δια σου μέχρι που στο τέλος τρέκατε για να λιν σου το-
 λήσουν. Κεθατε φύλλα από δέντρα για να τα κοπνια-
 Je αλλα τιποτα ήταν αποφασισμένα να σου ξετασπαρά-
 ζουν, ευεινη την ώρα νοιώδατε καταδικασμένες.

Τα λουρχέλια κολλάζαν πάνω σου σαν τσιφουρία και
 δεν ξεκολλάζαν Je τιποτα, λάλλον ήταν αρκετά πεινασμένα.

Το παράξενο ήταν πως τα λουρχέλια δεν τσίπυζαν τους ανθρω-
 που του κυριου, λάλλον είχαν κάνει συμφωνία να λιν τους τσίπυζε
 και σαν φόρο τους έδιναν λια λερα την εβδομάδα του γάιδου-
 τους για να τον ξεβουρξουν.

Όλα τα λουρχέλια έχουν ευωδεί και έχουν βάλει στόχο
 να ρουφηξουν στα ζωντανό πλάσιλα περάσει από προστάτας
 Παντως πολυ περαστικοί λενε πως υπάρχει και αρχηγός
 ανάεσα τους και θέλει να κατακτησει τον κόσμο. όπως λενε
 και στα αόφως.

Και τέλος φτάνου στο ποταμω πολυ κουρασμένους και
 δεν απολαβάνεις τιποτα και αν δεν Je πιστεύετε, δο-
 υλάστε την τάπη σας. χα! χα! χα!

Λιδα
 Μπαφν.

Σκέψεις πάνω στ' αποκαΐδια ...

Μιχάλης Σκαρβέλης
Δρ. Δασολόγος - Τεχνολόγος Ξύλου

ΕΘΙΑΓΕ, Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων & Τεχνολογίας Ξύλου

Το πρόβλημα με τις φετινές πυρκαγιές στα δάση και την ελληνική ύπαιθρο, με τις χαμένες ζωές και τις αναριθμητές καταστραμμένες περιουσίες, με την ανυπολόγιστη καταστροφή στο φυσικό περιβάλλον, είναι βέβαιο ότι συγκλόνισε και το τελευταίο ελληνικό σπίτι αλλά και τον υπόλοιπο κόσμο. Ο τελικός απολογισμός που αναμένεται να ξεπεράσει κατά πολύ τα 2.000.000 στρέμματα καμένης γης, οι δεκάδες ανθρώπινες ζωές, η οικονομική καταστροφή σε μια χώρα που έφτασε να έχει μια από τις καλύτερες υποδομές σε επίγεια και εναέρια μέσα κατάσβεσης σε παγκόσμιο επίπεδο, δεν μας αφήνει το περιθώριο να προσπεράσουμε το θέμα με τις πρώτες βροχές και να ασχοληθούμε αποκλειστικά με τα αποτελέσματα των εκλογών, το ασφαλιστικό, τα ομόλογα ή την αγωνία των ΜΜΕ για την ακροαματικότητα των τηλεοπτικών σειρών τους και ό,τι άλλο μας πασάρουν, για να ξανασχοληθούμε με τις φωτιές κατά του χρόνου το Μάιο.

Ειδικά οι άνθρωποι που ασχολούνται, είτε ζουν από το προϊόν του δάσους, το ξύλο, έχουν επιπλέον λόγους να προβληματίζονται και να επιζητούν λύσεις για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Ακόμη και αν η πλειοψηφία των πρώτων υλών στον τομέα κατεργασίας του ξύλου προέρχεται σήμερα από τροπικές χώρες ή χώρες πιο βόρειες χωρίς προβλήματα δασικών πυρκαγιών, όλοι ζούμε την κατάσταση με την υπερεκμετάλλευση των πλουτοπαραγωγικών πηγών, τις (δικαιολογημένες) διαμαρτυρίες για τη συρρίκνωση των τροπικών δασών, τους περιορισμούς στην υλοτόμηση και τελικά τη διαρκή άνοδο των τιμών, με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Εμείς, που - δικαίως - μας ζητείται η μικρότερη δυνατή κατανάλωση πρώτων υλών για την παραγωγή των προϊόντων μας, δεν μπορεί να μην είμαστε από τους πρώτους που προβληματιζόμαστε για την σημερινή απαράδεκτη πραγματικότητα, όταν μαζικά αφανίζεται το φυσικό περιβάλλον και το ξυλώδες κεφάλαιο της χώρας, όταν χάνονται άδικα συμπολίτες μας και καταστρέφεται η πολιτιστική μας κληρονομιά.

Με το παρόν άρθρο θα θέλαμε να συνεισφέρουμε κάποιες απόψεις γύρω από το όλο πρόβλημα, ελπίζοντας να καταλήξουμε κάποια στιγμή σαν χώρα σε θεσμούς και διαδικασίες ικανές να αναστρέψουν τη σημερινή πραγματικότητα. Δεν κομίζουμε γλαύκα στην Αθήνα, δεν πρόκειται να διαβάσετε εδώ κάτι νέο, κάτι πιο «in», αντίθετα τα «πιασάρικα» και τα επικοινωνιακά τρικ είναι αυτά που υλοποιήθηκαν και απέτυχαν. Μάλλον θα επανέλθουμε σε παλαιότερες επιστημονικές τεκμηριώσεις και αληθινές πασιγνωστες, που σε πείσμα των μεταμοντέρνων «αναπτυξιακών» λογικών δικαιώνονται με τρόπο τραγικό.

Θα μου επιτρέψετε όμως πρώτα να κάνω κάποιες διαπιστώσεις:

- Να ξεκινήσουμε από το θεμελιώδες και το χιλιεπιωμένο: Δασικές πυρκαγιές είχαμε πάντα και θα συνεχίσουμε να έχουμε, λόγω κλίματος και είδους βλάστησης. Αυτό φυσικά σε καμία περίπτωση δεν σημαίνει ότι καταστροφές σαν τις σημερινές είναι - περίπου - φυσικό φαινόμενο.
- Τις τελευταίες δεκαετίες, παρότι τα τεχνικά μέσα και το υλωρικό προσωπικό αυξάνονται (έτσι και αν παραμένουν κάτω από τις ανάγκες), ο αριθμός των πυρκαγιών και των καμένων εκτάσεων αυξάνεται.

- Το δασικό Κτηματολόγιο, παρότι ξεκίνησε τυπικά το 1977, ουδέποτε ολοκληρώθηκε. Αυτό δεν έγινε ούτε στα πλαίσια του Ν. 248/77, ούτε πολύ περισσότερο στα πλαίσια των σύγχρονων προσπαθειών του Εθνικού Κτηματολογίου. Μην αναζητήσετε τα ΑΤΙΑ σε τεχνικά κωλύματα, που σαφώς και υπήρχαν, αλλά σε πολιτικές επιλογές που αντιμετωπίζουμε ακόμη και ση-

μερα (2007)! Με άλλα λόγια «συμφέρι» το οικονομικό και πολιτικό κατεστημένο να ολοκληρωθεί πρώτα η διαδικασία για την καταγραφή των ιδιωτικών εκτάσεων (γεωργικών και δασικών) και έπειτα να κινηθεί το ελληνικό Δημόσιο για την προάσπιση της περιουσίας του (δηλ. της περιουσίας μας), με την καταγραφή των δασικών εκτάσεων που έχει στην κυριότητά του. Ας μην κατηγορούμε επομένως την -ομολογούμενη- δυσκαμψία των κρατικών υπηρεσιών αλλά τις πολιτικές επιλογές που σαφώς δεν προσαπίζουν το δημόσιο συμφέρον και το φυσικό περιβάλλον.

- Οι δυο πιο πρόσφατοι Νόμοι που αφορούν τη ρύθμιση ζητημάτων των δασικών εκτάσεων (ο Ν. 1745/1987 «περί βοσκοτόπων» και ο πιο πρόσφατος Ν.3208/2003) κρίθηκαν αντισυνταγματικοί από το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ)! Προφανώς για το λόγο αυτό βρεθήκαμε μπροστά σε διπλή αναθεώρηση του Άρθρου 24 του Συντάγματος, από δυο διαδοχικές Κυβερνήσεις μέσα σε 6 χρόνια, με παράλληλο «ψαλίδισμα» των αρμοδιοτήτων του ΣτΕ!

- Ο κατ' εξοχήν και καθ' ύλην αρμόδιος φορέας για την άσκηση δραστηριοτήτων στα δάση και τις δασικές εκτάσεις, η Δασική Υπηρεσία του Υπ. Γεωργίας, συστηματικά υποβαθμίζεται και περιθωριοποιείται με μια σειρά μέτρων και μεταφορές αρμοδιοτήτων, έτσι που σε λίγο καιρό θα είναι ανίκανη να προσφέρει τις παραμικρές υπηρεσίες τόσο στην προστασία όσο και στη διαχείριση των δασών.

Τα παραπάνω μας δείχνουν αδρομερώς και μόνο ποιο είναι το περίγραμμα της σημερινής κατάστασης γύρω από τα δάση και τις δασικές εκτάσεις. Ασφαλώς και δεν είναι τα μόνα, αλλά τα παράθεσα για να αναδείξω το γεγονός ότι τα δάση και οι δασικές εκτάσεις είναι - ως μη όφειλαν - στο επίκεντρο της πολιτικής της γης, και μάλιστα με μια αντίληψη σκόπιμα άναρχη, χωρίς εφαρμογή στοιχειωδών περιβαλλοντικών όρων και κανόνων χωροταξίας, έρμαιο μικροπολιτικών και μεγαλοοικονομικών συμφερόντων.

Από την άλλη πάλι πλευρά η δασοπροσέβαση ήταν αποκλειστική ευθύνη της Δασικής Υπηρεσίας. Η κατάσταση δεν ήταν ποτέ ικανοποιητική στον τομέα της καταστολής των πυρκαγιών και το 1986 (για δυο χρόνια) η ευθύνη ανατέθηκε στο Πυροσβεστικό Σώμα. Τα πράγματα έγιναν χειρότερα και η ευθύνη επέστρεψε στη Δασική Υπηρεσία. Ακολούθησε το ομόφωνο Πόρισμα της Διακομματικής Επιτροπής της Βουλής για τα Δάση (1993), όπου προέβλεπε τη δημιουργία ενιαίου φορέα Δασοπροστασίας στα πλαίσια της Δασικής Υπηρεσίας, με την αρωγή και άλλων υπηρεσιών. Αντί υλοποίησης του ομόφωνου Πορίσματος, το 1998 είχαμε την οριστική ανάθεση της δασοπροσέβασης στο Πυροσβεστικό Σώμα!!! Χωρίς να θέλω να υποτιμήσω την προσφορά των Πυροσβεστών σε αυτή την υπόθεση, θεωρώ ότι το συγκεκριμένο μοντέλο δασοπροσέβασης απέτυχε παταγωδώς. Εκτός από τη φετινή χρονιά άλλωστε είχαμε και άλλες μεγάλες καταστροφές (ιδίως το 1998 και 2000).

Όλα τα επιστημονικά δεδομένα, στη χώρα μας και διεθνώς, συγκλίνουν στην άποψη ότι οι πυρκαγιές αντιμετωπίζονται επιτυχώς στο έδαφος και είναι κρίσιμη η άμεση επέμβαση μέσα στο πρώτο 20λεπτο από την έναρξη μιας φωτιάς. Η φωτιά και μετά την κατάσβεσή της φυλάσσεται επαρκώς για 48 τουλάχιστον ώρες. Δυστυχώς σε μας έγινε δόγμα η από αέρος κατάσβεση, η σιγουριά του πυροσβεστικού οχήματος που πατάει στην ασφάλτο και δεν μπαίνει στο δάσος ούτε καν σε αγροτικό δρόμο και η εκκένωση των οικισμών από κατοίκους. Το σημερινό κόστος δασοπροσέβασης έχει υπερδιπλασιαστεί σε σχέση με παλαιότερα αλλά -δυστυχώς- πολλαπλασιάστηκε αντί να μειωθούν οι ετήσια καιγόμενες εκτάσεις και περιου-

σίες. Επιτυχία θεωρείται όταν σώσουμε κάποια σπίτια από τη φωτιά και όχι όταν αντιμετωπίσουμε τη φωτιά στο δάσος, πριν απλωθεί και φτάσει στα σπίτια! Οι υψηλές θερμοκρασίες και η παρατεταμένη περίοδος ανομβρίας δεν μπορεί να χρησιμοποιούνται ως άλλοθι. Δεν είναι δυνατόν μια αναζωπύρωση σβησμένης φωτιάς να κατακαίει σε μια μόνο ημέρα μια ολόκληρη επαρχία (Αιγιαλεία, Ιούλιος 2007). Ακόμη και υψηλά δάση που δεν τα πείραξαν φωτιές και πόλεμοι (Όλυμπος, Γράμμος) προστέθηκαν στη λίστα των καμένων (Πάρνηθα, Πήλιο, Πεντέλη, Κορινθία, Ηλεία, Αρκαδία, Εύβοια, Πάρνωνας, Ταΰγετος), συνθέτοντας έναν τραγικό απολογισμό.

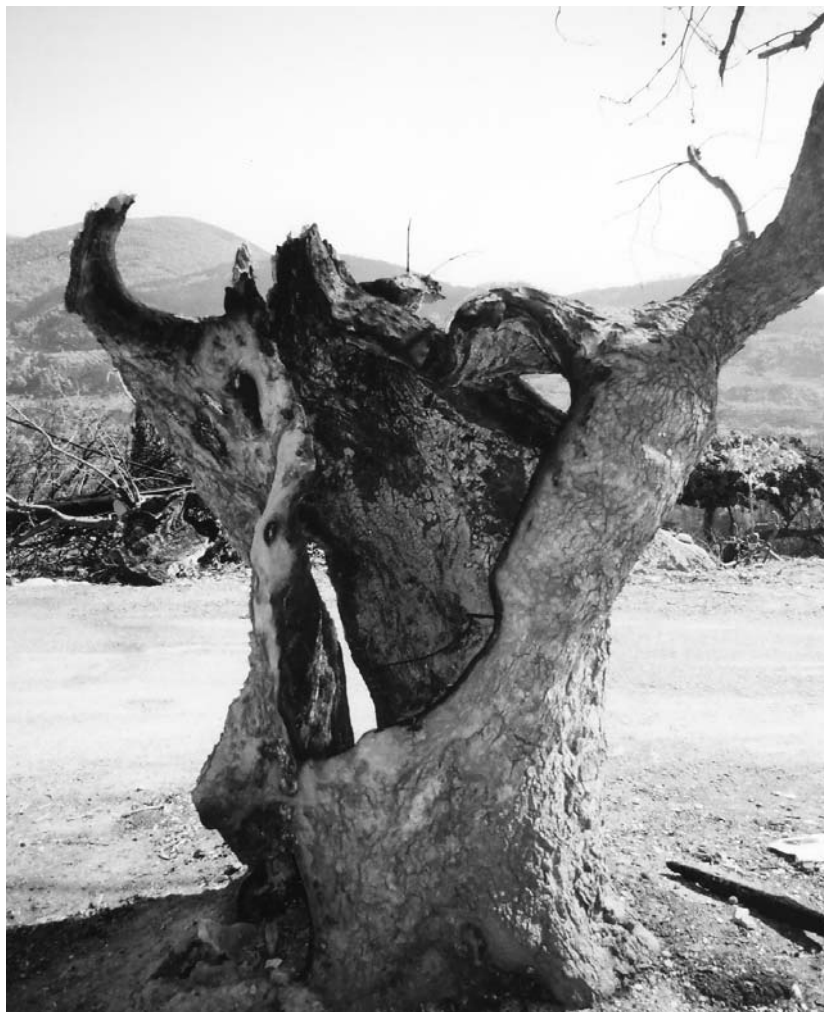
Όλα όμως τα παραπάνω δεν λέγονται εδώ για απόδοση ευθυνών, αλλά κύριος

Αυτοδιοίκηση, Ένοπλες Δυνάμεις, Σώματα Ασφαλείας, εθελοντές, κλπ.), στα πλαίσια όμως κάποιου προδιαγεγραμμένου σχεδιασμού και όχι πρωτοβουλιακά.

Από μόνος του όμως ένας τέτοιος φορέας δεν μπορεί να είναι αποτελεσματικός αν παράλληλα δεν γίνουν και τα παρακάτω:

- Οριστική επίλυση του ιδιοκτησιακού ζητήματος των δασών. Ολοκλήρωση του δασικού κτηματολογίου και του δασολογίου.

- Αυστηρή (εννοείται στην πράξη, γιατί στα χαρτιά την έχουμε) Νομοθετική προστασία των καμένων, καταστραμμένων εκτάσεων, μέχρι την οικολογική αποκατάστασή τους. Όποιος καταστρέψει ή επιχειρήσει να καταστρέψει δασική έκταση πρέπει να γνωρίζει ότι δεν θα έχει την

Ένα από τα πλατάνια του Άη Γιώργη

στόχος μας είναι να εξετάσουμε τι πρέπει να γίνει από δω και πέρα, γιατί οπωσδήποτε η σημερινή κατάσταση δεν είναι δυνατό να παραμείνει ως έχει.

Η πρόταση για τον ενιαίο φορέα δασοπροστασίας, στα πλαίσια της Δασικής Υπηρεσίας, νομίζω ότι πρέπει να επανέλθει και αυτή τη φορά να υλοποιηθεί. Η καλύτερη αντιμετώπιση των πυρκαγιών άλλωστε είναι η πρόληψη και εκεί πρέπει να πέσει το βάρος μας. Οι υπάλληλοι που θα εργάζονται όλο το χρόνο στο δάσος, προστατεύοντάς το ταυτόχρονα από καταπατήσεις, εκχερσώσεις, λαθρουλοτομίες, λαθροθηρίες, παράνομη βόσκηση, καταγραφή και αντιμετώπιση ασθενειών, κλπ. είναι αυτοί που γνωρίζουν καλύτερα από τον καθένα το χώρο ευθύνης τους και θα αποτελέσουν και τη βάση για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των πυρκαγιών. Επικουρικά στο (επαρκές εννοείται) αυτό προσωπικό θα λειτουργήσουν και οι υπόλοιποι Υπηρεσίες που μπορούν και πρέπει να συνεισφέρουν (δασικοί υπάλληλοι, Πυροσβεστικό Σώμα, Τοπική

παραμικρή πιθανότητα να την σφετεριστεί.

- Στα πλαίσια του αναφερθέντος προδιαγεγραμμένου σχεδιασμού θα πρέπει να υπάρχει πλήρης και επαρκές δίκτυο αντιπυρικών ζωνών, συντηρούμενο κάθε χρόνο έγκαιρα.

- Επαρκής προμήθεια επίγειων μέσων πυρόσβεσης, ομοίμορφα διασπαρμένων στις φυλασσόμενες περιοχές.

- Εγκατάσταση νέων και πύκνωση των υπαρχόντων σημείων υδροληψίας.

- Δημιουργία πλήρους δικτύου παρατηρητηρίων και στελέχωσή του με μόνιμο και εθελοντικό προσωπικό, μετά από σχετική εκπαίδευση.

- Αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών στο σχεδιασμό της προστασίας, την πρόγνωση και την αντιμετώπιση των πυρκαγιών.

- Επαρκής αλλά και με μέτρο προμήθεια εναέριων μέσων πυρόσβεσης, όλων των τύπων. Κατάλληλη προετοιμασία των εμπλεκόμενων φορέων επίγειας και από

Συνέχεια στη σελ. 14

Σκέψεις πάνω στ' αποκαΐδια...

Συνέχεια από την σελ 13

αέρος πυρόσβεσης, μέσω κοινών ασκήσεων.

Στα παραπάνω μέτρα θα μπορούσαν να προστεθούν και όσα άλλα η εμπειρία θα αναδείξει, οπότε και θα αναμέναμε μια μείωση των καμένων εκτάσεων στα 100.000 – 200.000 στρέμματα ανά έτος. **Ωστόσο θα πρέπει να επισημάνουμε ότι μετά από τόσες καταστροφές θα πρέπει να δούμε άμεσα και το θέμα της αποκατάστασης των καταστραμμένων εκτάσεων. Είναι λάθος η άποψη ότι σε όλες τις εκτάσεις πρέπει να παρέμβουμε με αναδασώσεις. Από άποψη οικονομική και τεχνική, το πρώτο που οφείλουμε να κάνουμε είναι να προστατεύσουμε τις εκτάσεις αυτές από άλλου είδους δευτερογενείς καταστροφές (διαβρώσεις, καταπατήσεις, βόσκηση κλπ.) και εφόσον τα μέτρα αυτά δεν αποδώσουν επεμβαίνουμε με τεχνητές αναδασώσεις.** Από ορισμένους διατυπώνεται η άποψη να αναδασώσουμε κύρια με είδη πλατύφυλλα, που είναι και πλέον πυράντοχα, να βελτιώσουμε έτσι την σταθερότητα του οικοσυστήματος και να εισάγουμε και είδη με μεγαλύτερη οικονομική αξία. Πρέπει όμως να γνωρίζουμε πως το θέμα της επιλογής των φυτικών ειδών δεν είναι και τόσο απλό και δεν είναι και τυχαίο που σε μεσογειακά κλίματα, όπως το δικό μας, μετά από τις πυρκαγιές με τη φυσική αναγέννηση ευνοούνται κυρίως τα πεύκα. Τα πευκοδάση, εφόσον προστατευτούν και δεν ξανακαούν, δημιουργούν τις ευμενείς συνθήκες για την εισαγωγή με φυσικές ή τεχνητές μεθόδους και άλλων δασοπονικών ειδών. Στη δασική έρευνα και πρακτική τα πλήρη αποτελέσματα των αναδασώσεων τα βλέπεις μετά από αρκετές δεκαετίες, οπότε οφείλεις να είσαι πολύ προσεκτικός στις κινήσεις σου και το πιο σοφό που έχεις να κάνεις είναι να αντιγράψεις την ίδια τη φύση, που έκανε το ίδιο πράγμα πολύ πριν από σένα.

Σήμερα στη Δασική Υπηρεσία υπάρχει

συσσωρευμένη αρκετή εμπειρία τόσο από αναδασώσεις με κωνοφόρα όσο και με πλατύφυλλα, που ποικίλει από περιοχή σε περιοχή. Σε αρκετές περιπτώσεις δοκιμάστηκε και η εισαγωγή ξενικών ειδών, σε ορισμένες μάλιστα από αυτές τα ξενικά είδη φαίνονται και πολλά υποσχόμενα. Αν π.χ. ανηφορίσει κανείς στο οροπέδιο του Σαραντάπηχου στην Κορινθία, θα διαπιστώσει εκτεταμένες επιτυχείς αναδασώσεις με μαύρη πεύκη, σε υψόμετρο από 700 m μέχρι και 1.100 m, που έγιναν μετά την μεγάλη πυρκαγιά του 1982. Ανάμεσα σε αυτές φυτεύτηκαν και άλλα είδη, άλλα με μεγάλη και άλλα χωρίς επιτυχία, ωστόσο αποκομίστηκε σημαντική εμπειρία.

Αντίστοιχα εκτεταμένες επιτυχείς αναδασώσεις έχουν γίνει κατά καιρούς και σε άλλες περιοχές (Αλεξανδρούπολη, Νιγρίτα, Χαλκιδική, Ναυπακτία, Γρεβενά και αλλού), ορισμένες μάλιστα από αυτές πλησιάζουν και σε ηλικία αραϊώσεων και θα μπουν σύντομα σε διαχείριση και παραγωγή ξύλου.

Όλα βέβαια τα παραπάνω που συζητάμε έχουν νόημα όταν συνοδεύονται από μια «μικρή», πλην όμως καθοριστική λεπτομέρεια:

Πόσο είμαστε διατεθειμένοι να επενδύσουμε στο περιβάλλον;

Δεν ξέρω τι ίσχυε παλαιότερα, σήμερα όμως είναι εξακριβωμένο ότι τα δέντρα δεν ψηφίζουν. Τα χρήματα που «επενδύονται» από οποιαδήποτε Κυβέρνηση σε αποζημιώσεις, συντάξεις, δρόμους, σπίτια κλπ. αποδίδουν άμεσα αποτελέσματα, τουλάχιστον πολιτικά. Αντίθετα, τα χρήματα που επενδύονται σε ορεινούς χώρους για αναδασώσεις, διαχείριση δασών, δασοπροστασία, διαχείριση χειμάρρων κλπ. δεν κάνουν άμεσα εμφανή την ανταποδοτικότητα τους, έστω και αν προστατεύουν τις επενδύσεις (σπίτια, δρόμους, υποδομές, ξενοδοχεία, εργοστάσια, καλλιέργειες κ.α.) που έχουν γίνει στους πεδινούς χώρους. Η κοντόφθαλμη λογική της τετραετίας οδηγεί τις Κυβερνήσεις μας σε

Πρώτες Οδηγίες για τα πυρόπληκτες δενδροκαλλιέργειες

1. Ελαιόδεντρα: Στη παρούσα φάση δεν κάνουμε καμία επέμβαση (εκρίζωση-κλάδεμα), έως ότου διαπιστώσουμε το μέγεθος της ζημιάς. Η ελιά αναβλαστάνει εύκολα και γρήγορα από τα κλαδιά, τους βραχίονες (μπράτσα), το κορμό και τη ρίζα. Θα πρέπει να περιμένουμε λοιπόν έως την ερχόμενη άνοιξη για να δούμε τι αναβλάστηση θα έχουμε και από ποιά μέρη του ελαιόδενδρου. Τότε θα επέμβουμε με κλαδέματα, σε όσα δένδρα εμφανίσουν νέους βλαστούς. Προσοχή θα πρέπει να δοθεί, στο να διαπιστωθεί, εάν οι νέοι βλαστοί αφορούν την καλλιεργούμενη ποικιλία ή το υποκείμενο (αγριελιά), εφόσον τα ελαιόδενδρα ήταν εμβολιασμένα. Στη περίπτωση που αφορούν το υποκείμενο θα πρέπει να εμβολιαστούν με την καλλιεργούμενη στη περιοχή ποικιλία. Όσα δένδρα δεν εμφανίσουν νέους βλαστούς θα πρέπει, όπως είναι φυσικό, να αντικατασταθούν. Χρήσιμος θα ήταν και ένας ψεκασμός με χαλκούχο σκεύασμα πριν τις πρώτες βροχές.

2. Αμπέλια-εσπεριδοειδή: Θα πρέπει επίσης να περιμένουμε έως την ερχόμενη άνοιξη για να δούμε τι αναβλαστήσεις θα έχουμε και να προβούμε ακολούθως σε κλαδέματα ή εκρίζώσεις.

Σ. Κοσμάς
Γεωπόνος

επιλογές της πρώτης περίπτωσης. Οι πάντοτε λιγοστές δαπάνες για τα δάση έχουν μειωθεί από 1,5 % του Προϋπολογισμού πριν 25 χρόνια σε 0,38 % σήμερα. Τα έτοιμα αλλιώς - λιγοστά πριστήρια που αξιοποιούν τον ελληνικό δασικό πλούτο και δίνουν δουλειά στην περιφέρεια κλείνουν το ένα μετά το άλλο, γιατί ο δασικός πλούτος συρρικνώνεται λόγω πυρκαγιών και λόγω υποχρηματοδότησης της δασοπονίας.

Σήμερα, είτε μιλάμε γενικά για το φυσικό περιβάλλον είτε μιλάμε για το ξύλο σαν πρώτη ύλη, εξαργυρώνουμε αυτό που η φύση δημιούργησε πριν εκατοντάδες χρόνια και που οι πατεράδες μας το διαφύλαξαν – εκόντες άκοντες – για να το θρούμε εμείς.

Εμείς αναρωτιόμαστε τι θα αφήσουμε για να θρουν τα παιδιά και τα εγγόνια μας;

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΦΩΤΙΕΣ

ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ

• Πρόσληψη του απαραίτητου εποχικού προσωπικού όχι με μόρια, αλλά άτομα ικανά και έμπειρα για πυρκαγιές, χωρίς κομματικά κριτήρια.

• Οι Δήμοι και οι κοινότητες επηγότως να οχυρώσουν αντιπυρικά όλα τα χωριά με δίκτυο πυρόσβεσης, κρουνοί κ.λπ. περιμετρικά του χωριού ή με αντιπυρικές ζώνες. Τα υδραγωγεία να έχουν γεννήτρια, σε περίπτωση διακοπής του ρεύματος να είναι δυνατή η άντληση νερού ή να διαρρυθμιστούν έτσι ώστε να είναι δυνατή η τροφοδοσία του πυροσβεστικού με φυσική ροή του νερού. Πολλά χωριά που κάπνισαν βρέθηκαν χωρίς νερό, όταν έφτασε η φωτιά, γιατί είχε διακοπή ρεύματος και δεν λειτουργούσαν τα αντλιοστάσια.

Μετά τα ολοκαύσματα των χωριών που είχαμε φέτος το καλοκαίρι οι Δήμοι θα πρέπει επηγότως να θωρακίσουν αντιπυρικά τα χωριά, ώστε να γίνουν σιγουριά οι κάτοικοι, γιατί χωρίς υπερβολή οι φωτιές έγιναν εφιάλτης.

ΑΝΤΙΠΥΡΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ. Οι ζώνες που έχουν ανοικτή στα δάση είναι πλάτους 10-20μ. και δεν μπορούν να ανακόψουν τη φωτιά και μάλιστα όταν καίγονται πεύκα. Δηλαδή είναι σαν να μην υπάρχουν. Όλες οι αντιπυρικές ζώνες πρέπει να έχουν πλάτος ασφαλείας άνω των 50-60μ. και όπου είναι δυνατόν να είναι ταυτόχρονα και δρόμοι.

Τα δάση και οι περιοχές γενικότερα να χωριστούν σε τμήματα με πολύ φαρδιές αντιπυρικές ζώνες άνω των 80μ. ούτως ώστε να υπάρχουν κάποια σημεία ασφαλείας για την ανακοπή της πυρκαγιάς. Αν υπήρχαν τέτοιες ζώνες δε θα καίγονταν η μισή Πελοπόννησος. Θα καίγονταν μόνο ένα τμήμα του δάσους.

ΠΕΡΙΠΟΛΙΕΣ

Πρέπει ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΩΣ να καθιερωθούν σε 24ωρη βάση περιπολίες μικτές στρατού-αστυνομίας-πυροσβεστικής-δασαρχείου αλλά και πολιτών-εθελοντών από τους Δήμους. Να γίνει υποχρεωτική για τους δημότες η συμμετοχή σε περιπολίες ανάλογα με τις ανάγκες.

ΠΥΡΟΦΥΛΑΚΙΑ: Πρέπει να λειτουργούν όσο το δυνατόν περισσότερα πυροφυλάκια όλο το 24ωρο ΜΕ ΕΥΘΥΝΗ της Πυροσβεστικής και των Δήμων στα καρσούλια, για να εντοπίζεται έγκαιρα η πυρκαγιά. Όσο πιο γρήγορα εντοπισθεί η πυρκαγιά και όσο πιο γρήγορα γίνει η επέμβαση, τόσο καλύτερα αποτελέσματα θα έχουμε για τη γρήγορη κατάσβεση.

ΚΑΤΑΣΒΕΣΗ

Ποτέ δεν πάμε να κατασβήσουμε τη φωτιά κατά μέτωπο

αλλά από τα πλάγια. Αν πάμε κατά μέτωπο και χαλάσει η αντλία του πυροσβεστικού ή μείνουμε από νερό ή αλλάξει κατεύθυνση ή ένταση ο άνεμος, τότε πολύ δύσκολα θα γλιτώσουμε και θα καούμε. Όταν πάμε από πλάγια να σβήσουμε τη φωτιά, σε περίπτωση κινδύνου θα τρέξουμε μέσα στο καμμένο και θα σωθούμε.

Ποτέ δεν πάμε να σβήσουμε φωτιά σε ρέμα. Η φωτιά, ακόμα κι αν είναι στην απέναντι πλαγιά, θα περάσει πάνω από τα δέντρα της κοίτης του ρέματος στην από δω πλαγιά, και χωρίς να το καταλάβουμε θα εγκλωβιστούμε και θα καούμε. Είναι αδύνατον να μπορέσουμε να τρέξουμε στην πολύ μεγάλη και δύσκολη ανηφόρα για να σωθούμε, θα μας προφτάσει η φωτιά ή θα χάσουμε τις αισθήσεις μας από την πύρα της φωτιάς. Ποτέ δεν πάμε να σβήσουμε φωτιά με σαγιονάρες, σορτς, χωρίς πουκάμισο, αλλά φοράμε ανοιχτόχρωμα χοντρά ρούχα.

Όταν συντονίζουμε κατάσβεση πυρκαγιάς πάμε στο απέναντι σημείο να έχουμε πανοραμική άποψη της πυρκαγιάς και ανάλογα να κατευθύνουμε τις δυνάμεις κατάσβεσης. Όταν κάνουν ριψίες τα αεροπλάνα πάμε εκεί που είναι συγκεντρωμένες οι δυνάμεις κατάσβεσης. Όταν πάμε να βοηθήσουμε σε κατάσβεση, πάμε και βρίσκουμε τον επικεφαλής να πάρουμε οδηγίες. Ποτέ δεν πάμε μόνοι μας αυθαίρετα όπου θέλουμε, αλλά πάντα με ενημέρωση και εντολές του επικεφαλής. Όταν πάμε με αυτοκίνητο κάνουμε μανούβρα και το έχουμε έτοιμο για διαφυγή σε περίπτωση κινδύνου. Όταν φτάσει η φωτιά, δεν προφταίνουμε να κάνουμε μανούβρα και θα καούμε. Αν μας κυκλώσει η φωτιά, πάμε σ' ένα ξέφωτο και βάζουμε φωτιά στο μέρος που είμαστε. Όταν φτάσει η φωτιά θα βρει καμμένο και θα σβήσει μόνη της. Σε ειδικές περιπτώσεις χρησιμοποιούμε το ΑΝΤΙΠΥΡ, δηλ. βάζουμε φωτιά δίπλα στο δρόμο ή την αντιπυρική ζώνη, την οποία να μπορούμε να ελέγξουμε και όταν φτάσει η φωτιά θα βρει καμμένο και θα σβήσει μόνη της.

ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ

Οι δρόμοι στα δάση πρέπει να έχουν ονόματα και πινακίδες. Να περαστούν σε χάρτες, που θα δοθούν στους δήμους, πυροσβεστικά αυτοκίνητα κ.λπ. Έτσι οι δυνάμεις πυρόσβεσης, εθελοντές, δεν θα χάνονται για ώρες ψάχνοντας να βρουν το δρόμο για να πάνε στη φωτιά.

Όταν σβήσει η πυρκαγιά θα πρέπει στη φύλαξη να συνδράμουν όσο το δυνατόν περισσότεροι πολίτες, για να μην έχουμε αναζωπύρωση. Σε καμία περίπτωση δεν δικαιολογεί-

ται να έχουμε αναζωπύρωση από αμέλεια. Πρέπει να σβήσουμε και το παραμικρό «καντηλάκι» και να φυλάξουμε άγριπνα τη φωτιά τουλάχιστον για 48 ώρες, έστω κι αν φαίνεται ότι έσβησε.

Όταν έχουμε φωτιά, έστω κι αν είναι μακριά από το χωριό μας, δεν πρέπει να καθόμαστε στο καφενείο και να σχολιάζουμε, αλλά να τρέξουμε να βοηθήσουμε στην κατάσβεση πριν φτάσει η φωτιά στο χωριό μας.

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Στις ειδήσεις κάθε βράδυ έχει δελτίο επικινδυνότητας των περιοχών για πυρκαγιές. Αυτό αφορά τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες και μπορούν να ενημερωθούν υπηρεσιακά οι εμπλεκόμενοι φορείς. Οι πολίτες έχουν υποχρέωση να λαβαίνουν όλα τα προληπτικά μέτρα, ανεξάρτητα από την επικινδυνότητα ή όχι. Γιατί να τα γνωρίζει αυτά ο εμπρηστής ή ο πυρομανής;

Στη θέση αυτού του δελτίου θα μπορούσε να μεταδίδεται ένα σποτ για την πρόληψη των πυρκαγιών.

Από τα Μ. Μ. Ε. χρησιμοποιείται κατά κόρο η λέξη «οικοπεδοφάγοι» για τους εμπρηστές. Λάθος. Οι οικοπεδοφάγοι καταπατούν οικόπεδα, ενώ οι δασοφάγοι καταπατούν ή καίνε δάση. Δασοφάγοι, λοιπόν, κι όχι οικοπεδοφάγοι.

Διαφωνώ με την τακτική των τηλεοπτικών σταθμών που δείχνουν εικόνες από κάποια πυρκαγιά. Αν τη φωτιά αυτή την έβαλε κάποιος εμπρηστής ή κάποιος πυρομανής, τότε βλέποντας αυτές τις εικόνες, αυτο-ικανοποιείται με το αρρωστημένο μυαλό του και με τις διαστροφές του, και γίνεται επικίνδυνος να το επαναλάβει για να ικανοποιήσει τις διαστροφές του. Μπορούν να δείχνουν εικόνες από το αρχείο, όχι από τη συγκεκριμένη πυρκαγιά.

Τα Μ.Μ.Ε. μετά απ' όλες αυτές τις πυρκαγιές θα έπρεπε να μας βομβαρδίζουν καθημερινά με συνθήματα για την πρόληψη των πυρκαγιών. Δυστυχώς δεν βλέπω κάτι τέτοιο.

Εύχομαι η χώρα μας να μην ξαναπεράσει τέτοιο εφιαλτικό καλοκαίρι, όπως το φετινό.

Ας βοηθήσουμε, όσο και όπως μπορούμε, να προστατέψουμε το περιβάλλον μας, να σώσουμε τα δάση μας, τις καλλιέργειες, τα σπίτια μας, τα χωριά μας για το καλό του τόπου μας και των παιδιών μας.

Γιάννης Κ. Καρούζης
Συντ. Δασονόμος

Λάβαμε

28/8/2007

Το προηγούμενο καλοκαίρι το φεγγάρι του Αυγούστου ήταν κατακόκκινο, γεμάτο ζωή, γέλια, φωνές, μικρά μυστικά κι αλήθειες που μας γλύκαιναν τη νύχτα. Απόψε είναι παγωμένο, άγριο και με γεμίζει ανατριχίλα. Η λευκή σκηνή που στήθηκε δίπλα στο σπίτι μας ακτινοβολεί καθώς αυτός ο πικρός φίλος της νύχτας-η σελήνη- την κάνει να νιώθει αυτόφωτη. Η νύχτα είναι φωτεινή, όμως όλα όσα βλέπω γύρω μου με τρομάζουν. Μια ομίχλη που ποτέ δεν ήρθε και ποτέ δεν στάθηκε πραγματικά επάνω μας, αλλά έστειλε στην θέση της μια πλανεύτρα στάχτη για να μας κοροϊδέψει και να μας μπερδέψει, για να χάσουμε τις εποχές, το χρόνο.

Τον χρόνο που σταμάτησε κάποιος μεσημέρι που ήδη χάθηκε στην μνήμη μου. Ό,τι με τρομάζει, το ξεχνάω.

Αν με ρωτούσε ένα παιδί:

-Πότε;

Θα έλεγα μόλις χθες γίναν όλα.

Αν με ρωτούσε ένας μεγάλος θα έλεγα πέρασε καιρός.

Το παιδί θα απαντούσε.

-Δεν πειράζει, σε λίγο όλα θα γίνουν καλύτερα.

Έτσι μου τραγουδούσε και η κόρη μου την επόμενη μέρα.

-Θα δεις μαμά θα βοηθήσουμε όλοι, θα έρθουν και οι φίλοι μας από την Εύβοια και τα παιδιά. Μην κλαίς θα γίνουν.

-Ναι, απάντησα ξέπνοα, όλα θα γίνουν.

Όμως είμαι μεγάλη και φοβάμαι. Δεν τολμώ να ομολογήσω τον φόβο μου.

Πού να τον πω άλλωστε, στο παιδί που τσάκισα με το ξεψυχισμένο ναι μου ή στους ανθρώπους που έχασαν το βιός τους, τα σπίτια τους ή μήπως να το πω στον Νίκο και τη Μαριγούλα τα γειτονάκια μου που έφεραν κασικίσιο γάλα στα παιδιά μου και μαζί με τους άλλους δικούς μας ανθρώπους ταξίδεψαν σ' ένα ταξίδι τόσο βιαστικό και άδικο.

Έκλαψα πολύ από πίκρα, από οργή, από πόνο γι' αυτόν τον τόπο που από την στιγμή που τον γνώρισα τον κουβαλάω μέσα μου.

Σήμερα έκλαψα γιατί με τρώμαξε αυτό το αλισβερίσι που παίχτηκε για να κερδίσουμε όλοι κάτι.

Από παιδί αναρωτιόμουν και ακόμη δεν έχω αποφασίσει αν «ο σκοπός αγιάζει τα μέσα». Μακάρι να φοβάμαι άδικα, μακάρι σ' αυτή την δύσκολη στιγμή εμείς οι άνθρωποι να μην βγάλουμε τον χειρότερο εαυτό μας, μακάρι να παλέψουμε μαζί χωρίς να ξεχάσουμε την ουσία, μακάρι το όμορφο, το πραγματικό να γίνει στόχος μας.

Ξαφνικά το νεκρό δάσος που απλώνεται γύρω μου ζωντανεύει και αλλάζει τις σκέψεις μου.

Οι τριγμοί από τα πεύκα που πεθαίνουν και πέφτουν στη γη μ' ανατριχιάζουν.

Όμως αυτά ξέρουν –ξέρουν ότι θα ξαναγεννηθούν, ξέρουν ότι τίποτα δεν γίνεται βιαστικά και γρήγορα.

Η ζωή θα συνεχιστεί με τους δικούς της ρυθμούς χωρίς να νοιαστεί για τον πανικό μας, που θέλουμε σε λίγους μήνες να φτιάξουμε τα πάντα. Πρέπει να ακούσουμε τα πάντα γύρω μας και να προχωρήσουμε προσεκτικά και να φτιάξουμε αυτό που αξίζει στον τόπο και στα παιδιά μας.

Να φτιάξουμε από τη δική μας πλευρά ένα χωριό που όταν περπατάμε στα δρομάκια του τις νύχτες με το αυγουσιτιάτικο φεγγάρι να μπορούμε να είμαστε περήφανοι που το βοηθήσαμε να ξαναγεννηθεί από τις στάχτες του.

G.T.

Προς την εφημερίδα «Μακιστία»

Σκέψεις πάνω στις στάχτες... Για όσους μπορούν ακόμα να καταλάβουν...

Μέσα στις τόσες σκέψεις και εικόνες του παρελθόντος, που πάνε κι έρχονται στο νου μου αυτές τις φρικτές μέρες και νύχτες που ακολούθησαν την καταστροφή του τόπου μου, διάλεξα δύο σκηνές για να σας περιγράψω. Τέτοιες εμπειρίες κάνουν το θρήνο, ελπίδα και την ελπίδα, θρήνο για την απώλεια που βιώσαμε. Και τα δύσκολα έπονται...

Σκηνή πρώτη:

Όταν μαζεudόμαστε στη Μάκιστο, στο σπίτι του μπαρμπα-Δήμου, σε μια γιορτή, σε μια χαρά, σ' ένα καλωσόρισμα ή κατευόδιο, εκείνος άρχιζε πρώτος το τραγούδι.:

Φίλοι, καλώς ορίσατε, φίλοι κι αγαπημένοι...

Κι εμείς απαντούσαμε αντιφωνικά:

Χίλια καλώς τον ήβραμε αυτόν το νοικοκύρη, με τα καλά του τα φαγιά, με το γλυκό κρασί του...

Και τα ποτήρια με το κρασί που υψώνονταν σε πρόποση, ήτανε σπονδή στον Κτίστη, που ευλόγησε το τραπέζι και τον φιλόξενο νοικοκύρη, χαρίζοντάς του απλόχερα τα αγαθά του, δικαιώνοντας τους κόπους και τον ιδρώτα του.

Ευλογημένη αυτάρκεια της αγροτικής και ποιμενικής ζωής, που άντεξε στο χρόνο και στις προκλήσεις των καιρών! Ευλογημένη γη των πατέρων μας που αναπαύεστε με ειρήνη!

Και ξαφνικά... όλα έγιναν στάχτη. Όχι σε πολύ χρόνο. Σε λίγα λεπτά. Το σπίτι του μπαρμπα-Δήμου και τόσων άλλων, το κελάρι με τις σοδειές, οι αγροί που έδιναν τον καρπό. Όλα. Χάθηκε και η κυρά του, κι αυτό δεν έχει παρηγοριά.

Σ' αυτόν και στα παιδιά του έμειναν μόνο τα ρούχα που φορούσαν. Και μια αξιοπρέπεια, μια περηφάνια, που τους έκανε να στέκονται παράμερα και να διστάζουν να διεκδικήσουν κι εκείνοι κάτι από την ανθρωπιστική βοήθεια που εστάλη. Τέτοια στάση επέδειξαν οι περισσότεροι από τους ανθρώπους που ζουν στον τόπο μας.

Πώς να παρηγορηθούμε για την απώλεια αυτού του κόσμου;

Θα ξανατραγουδήσουμε άραγε χωρίς τη σκιά της καταστροφής να μας σκεπάζει;

Και πότε;

Και ποιος νοικοκύρης θα μας πει «φίλοι καλώς ορίσατε...», από ποιο αμπέλι θα γευτούμε το κρασί, από ποιους ελαιώνες θα πάρουμε το λάδι για το καντήλι, ποιον θα προσφωνήσουμε «νοικοκύρη»;

Σκηνή δεύτερη:

Πριν μερικά χρόνια βρέθηκα στο Λέππαιο, χωριό κοντά στην Αρχαία Φιγαλία, στα ερείπια του αρχαίου ναού της Δήμητρας, μπροστά στο πέτρινο παλαικό αλώνι, για να παρακολουθήσω τη συναυλία που οργανώθηκε, προς τιμήν του μεγάλου δασκάλου της παραδοσιακής μας μουσικής, Σίμωνα Καρά. Εκεί στο φεγγαρόφωτο, ήταν πανσέληνος, η χορωδία και οι μουσικοί μάς μάγεψαν με τα τραγούδια τους.

Μόλις τελείωσε το πρόγραμμα, δόθηκε το σύνθημα να σηκωθούν όλοι να χορέψουν. Πρώτος σηκώθηκε και έσυρε το χορό ένας παπάς, ίσως του χωριού, δεν ξέρω.

Στάθηκε μαγεμένη και παρακολουθούσα όλο

ευτυχία το χορό του παπά.

Κι εκεί κάτω από το φως του φεγγαριού, καθώς ακουγόταν το τραγούδι «να χαμηλώναν τα βουνά, να ψήλωναν οι κάμποι, νάβλεπα την Ανδρίτσαίνα, το έρημο παζάρι...», καθώς από το αεράκι ανέμιζαν τα ράσα του παπά, ψηλόλιγνη φιγούρα, εκεί ανάμεσα στα ερείπια του αρχαίου ναού, στο πετράλωνο, μου φάνηκε πως πέρανε μπροστά μου όλη η ελληνική ιστορία...

Το πανέμορφο τοπίο που αγκάλιαζε τον αρχαίο ναό, στο Λέππαιο, έγινε στάχτη.

Θα μπορούσαμε άραγε ποτέ να ξαναχορέψουμε έτσι, στην Επαρχία Ολυμπίας, με χειροπιαστή την αίσθηση της ιστορικής ενότητας του τόπου μας, και τότε;

Και τώρα προσμένουμε λύση από τους άρχοντες. Τι μπορούν άραγε να καταλάβουν εκείνοι; Αντιλαμβάνονται τι χάθηκε; Μπορούν να αναλύσουν τις παραπάνω σκηνές που περιέγραψα και να βγάλουν πολιτικά συμπεράσματα; Δεν νομίζω όμως ότι έχουν την ικανότητα να κάνουν κάτι τέτοιο.

Η Ελλάδα που περιέγραψα δεν αφορά κανέναν πια, τουλάχιστον απ' αυτούς που λυμαινούνται τα δημόσια αξιώματα. Ούτε καν το μεγαλύτερο μέρος του λαού, γιατί εκπαιδεύτηκε από ιδρύσεως του ελληνικού, κατ' όνομα, κρατιδίου, στα τεχνάσματα του «βολέματος».

Αποκορύφωμα οι τελευταίες δεκαετίες που θεσμοθετήθηκε το κυνήγι της άκοπτης καλοπέρασης και της μάταιης «επιτυχίας». Την Ελλάδα που περιέγραψα δεν την αναγνωρίζουν πλέον οι Έλληνες, ούτε και οι φιλόδοξοι υποψήφιοι των συντεχνιών, που λέγονται κόμματα.

Αυτή η Ελλάδα εξορίστηκε από την Εκπαίδευση, από τον κοινωνικό και πολιτικό μας βίο. Παρέμεινε μόνο στα μουσειακά και στα οράματα κάποιων, που χλευάζονται από τους επιτήδειους της εξουσίας, ως γραφικοί οραματιστές του ανέφικτου και ρομαντικού ιδεώδους, που δεν έχει θέση στη μοντέρνα κοινωνία της ταχύτητας και της πληροφωρίας.

Και αλίμονο! Είναι η μόνη ρεαλιστική πρόταση επιβίωσης της φυλής μας, αλλά και πρόταση ζωής για όλον τον κόσμο. Που έχει επαληθευτεί μέσα από αιώνες δουλειάς και περισυλλογής πάνω στον τραγικό άνθρωπο που ψάχνει το πώς και το γιατί της ύπαρξής του.

Νομίζω πως με τέτοιους όρους και με τέτοιους προβληματισμούς θα έπρεπε να εισέρχονται στον πολιτικό αγώνα όλοι όσοι λένε πως θέλουν να προσφέρουν τον εαυτό τους στην υπηρεσία του ελληνικού λαού.

Διαφορετικά θα βρισκόμαστε συνεχώς στη δυσχερή θέση να αναζητούμε εκ των υστέρων τις αιτίες καταστροφών και συμφορών, σε όλα τα επίπεδα., για τον ελληνισμό και πάντα θα σπεύδουμε να πάρουμε εκ των υστέρων μέτρα για την ανακούφιση των πληγέντων από θεομηνίες, πυρκαγιές και άλλες... εθνικές ήττες και συμφορές!

Μια ζωή θα ψάχνουμε σωτήρες και υψηλούς προστάτες για να επιβιώσουμε ή μάλλον για να συντηρήσουμε την αθλιότητα του πολιτικού και κοινωνικού μας βίου.

Και η αιτία θα είναι πως την αληθινή Ελλάδα δεν την γνώρισε, δεν την αγάπησε και δεν την αποτίμησε ποτέ κανείς από αυτούς που ορίζουν τις τύχες αυτού του τόπου, ακόμα και αυτός... ο «κυρίαρχος λαός»!

Ας προσπαθήσουμε να την συλλαβίσουμε με αγάπη. Υπάρχει ακόμα καιρός;... Δεν είμαι σίγουρος γι' αυτό.

Χριστίνα Γρηγοροπούλου

Θα υπάρξει μέλλον;

Αγαπητοί πατριώτες,

Μέσα στη γενική σύγχυση, τον πανικό και την απόγνωση που δημιούργησε η καταστροφή του τόπου μας, μετά τη φονική πυρκαγιά της 24ης Αυγούστου, είναι αναγκαίο να βρούμε την ψυχραιμία και τη δύναμη για να σκεφτούμε, να διατυπώσουμε ερωτήματα και να κάνουμε προτάσεις για το μέλλον μας, ένα μέλλον που μας αφορά και μας ανησυχεί όλους.

Μέσα στο χάος που επικρατεί και ενώ ακόμα η μωροδιά της καμένης γης κυριαρχεί στην ατμόσφαιρα, ενώ τα πρόχειρα σπιτάκια που στάλθηκαν για να στεγάσουν τους πυρόπληκτους δεν λειτουργούν, ενώ το φθινόπωρο είναι προ των πυλών, οι κάτοικοι του χωριού μας, αλλά και των άλλων ομοιοπαθών χωριών, φαίνεται πως αδυνατούν να ανασυγκροτήσουν τις δυνάμεις τους και να αντιμετωπίσουν την αβεβαιότητα που τους απειλεί. Οι απώλειες είναι ανυπολόγιστες.

1. Οι ανθρώπινες ζωές που χάθηκαν μέσα στις φλόγες.

2. Καταστράφηκε το φυσικό περιβάλλον που ήταν ο πλούτος της περιοχής μας, ένα οικοσύστημα με μεγάλη ποικιλία, τόσο κλωρίδας, όσο και πανίδας.

3. Η οικονομία της περιοχής διαλύθηκε, αφού οι καλλιέργειες έγιναν στάχτη, οι κάτοικοι έχασαν τις περιουσίες τους και δεν έχουν πια τίποτα για να ασχοληθούν.

4. Το έδαφος απειλείται με διάβρωση, κατολισθήσεις και καθιζήσεις με κίνδυνο να αλλάξει το τοπίο και να κοπεί η επικοινωνία των οικισμών με τα αστικά κέντρα.

5. Τα επίπεδα των ρύπων της ατμόσφαιρας είναι πολύ υψηλά και αποσιωπάται το γεγονός πως κινδυνεύει η υγεία των κατοίκων από την έκθεσή τους σ' αυτούς.

6. Υπάρχουν βάσιμα στοιχεία πως το νερό είναι πια ακατάλληλο για πόση και κυριαρχεί αβεβαιότητα για το αν θα έχουμε νερό στα επόμενα χρόνια, με δεδομένη την ανυπαρξία του δάσους.

7. Ο οικισμός κυριολεκτικά αφανίστηκε, αφού τα περισσότερα σπίτια είναι καμένα και οι περισσότεροι κάτοικοι έμειναν άστεγοι. Ανάμεσα σε αυτούς υπάρχουν οικογένειες με μικρά παιδιά και ζευγάρια ηλικιωμένων που είδαν στη δύση της ζωής τους να χάνεται ό, τι είχαν δημιουργήσει μετά από κοπιαστική εργασία μιας ολόκληρης ζωής.

8. Κινδυνεύει η συνοχή της κοινωνίας των πυρόπληκτων περιοχών, γιατί μέσα στην απόγνωση και την ανασφάλεια του αύριο, βρίσκουν την ευκαιρία και έρχονται στην επιφάνεια όλες οι αδυναμίες των ανθρώπων και αρχίζουν να υπάρχουν έριδες, συγκρούσεις, αντιζηλίες και καχυποψία. Το πνεύμα συνεργασίας και συλλογικότητας, που έτσι κι αλλιώς υστερούσε στον τόπο μας, χάθηκε εντελώς. Ο καθένας σκέφτεται μόνο τον εαυτό του και αδυνατεί να κατανοήσει πως η σωτηρία δεν είναι ατομική υπόθεση.

9. Απειλείται η ιστορική συνέχεια και η ιδιοπροσωπία του τόπου μας. Καθώς υπάρχει ο κίνδυνος της εγκατάλειψης και της ερήμωσης της περιοχής, αν κοπεί η αόρατη κλωστή που μας κρατά δεμένους με το χθες ως σύνολο φυσικών, κοινωνικών και πολιτιστικών στοιχείων, αυτόματα θα επέλθει η αλλοίωση του χαρακτήρα της κοινωνίας μας και η μετάλλαξη της σε κάτι άλλο. Στην προκειμένη περίπτωση από κοινωνία ελεύθερων και υπερήφανων ανθρώπων θα οδηγηθούμε και αυτό δεν είναι υπερβολή, σε μια κοινωνία δουλοπαροικων.

Χωρίς αμφιβολία βιώνουμε την απόλυτη φρίκη. Τίποτα δεν έμεινε που θα μπορούσε να αποτελέσει μιαν ακτίνα ελπίδας για το αύριο. Το πρόβλημα είναι τεράστιο και καθώς φαίνεται ξεπερνά τα όρια και τις δυνα-

τόπτες χειρισμού του από την τοπική αυτοδιοίκηση και τη Νομαρχία. Το χειρότερο όμως είναι που αρχίζουμε να ανησυχούμε πως δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί ούτε καν σε επίπεδο εθνικής πολιτικής. Μέχρι τώρα γίνονται σπασμωδικές κινήσεις από παντού, από συλλόγους, Δήμους, φορείς, περιβαλλοντικές οργανώσεις, ιδιώτες αλλά δυστυχώς δεν υπάρχει κανένα πλαίσιο από την κεντρική διοίκηση που να βάλει φρένο στους αυτοσχεδισμούς και να διαγράψει ένα όραμα για αυτόν τον τόπο, που με εγκληματικό τρόπο καταστράφηκε με κύρια αιτία την αδιαφορία της πολιτείας και την έλλειψη μέτρων πρόληψης και καταστολής.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση σφυρίζει αδιάφορα σε ότι αφορά το ρόλο της και την ευθύνη που έχει σ' αυτή την καταστροφή. Είναι γνωστό πως αυτή να ασχολείται με το πως θα προστατεύσει το περιβάλλον ασχολείται με άλλα, πιο «ευχάριστα» και δημοφιλή ζητήματα, που ανταποκρίνονται απόλυτα στο επίπεδο αντίληψης και σκέψης των περισσότερων νεοελλήνων ψηφοφόρων-

καταναλωτών.

Από την άλλη πλευρά εκφράζονται φόβοι για το ποιοι και πως θα αποφασίσουν για το μέλλον των πυρόπληκτων περιοχών και τι μυστικά σχέδια εξυφαίνονται προκειμένου πάνω στις στάχτες να αναπτυχθούν πρωτοβουλίες που θα καταστρέψουν και την τελευταία ελπίδα ανάκαμψης του τόπου και απόδοσής του στους φυσικούς ιδιοκτήτες τούτης της γης. Ακούγονται πολλά και το πιο ανησυχητικό είναι πως αισθανόμαστε αδύναμοι να κατανοήσουμε και να ελέγξουμε τις διεργασίες που διαπραγματεύονται το μέλλον μας, χωρίς εμείς να μπορούμε να παρέμβουμε.

Τι λοιπόν θα μπορούσε να γίνει;

Να απαιτήσουμε

1. Να υπάρξει άμεσα ένα πλαίσιο από την πολιτεία που θα ορίζει κατόπιν σοβαρής μελέτης από ειδικούς επιστημονικούς φορείς τους στόχους που τίθενται για την ανάταξη των πυρόπληκτων περιοχών. Αυτό το σχέδιο θα πρέπει να λάβει υπ' όψιν του όλα τα δεδομένα του τόπου, δηλαδή τόσο το φυσικό όσο και το ανθρωπινό περιβάλλον καθώς και την πολιτιστική κληρονομιά. Τούτο θα αποσκοπούσε στην σταδιακή και με προσεκτικά βήματα αποκατάσταση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, στην στήριξη νέων ή και παλιών καλλιέργειών, στην ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων, στην ανάδειξη των ιστορικών μνημείων και στην ανασυγκρότηση των οικισμών με όρους και προδιαγραφές που να τους καθιστούν βιώσιμους στο μέλλον, με δεδομένες τις αντίζοες συνθήκες που θα δημιουργηθούν μετά την καταστροφή και με τις κλιμα-

τικές αλλαγές που ούτως ή άλλως βρίσκονται σε εξέλιξη στον πλανήτη μας.

2. Αυτό το πλαίσιο να γίνει σεβαστό από όλους τους φορείς και τους ιδιώτες και πάνω σ' αυτό να κινηθούν όλες οι πρωτοβουλίες που ξεκίνησαν ή θα ξεκινήσουν στην περιοχή.

3. Οι ιδιωτικές πρωτοβουλίες που παρουσιάζονται ως μεμονωμένες κινήσεις φιλανθρωπίας που αποσκοπούν στην αποκατάσταση των πληγέντων να ενταχθούν κι αυτές στο εθνικό σχέδιο ανασυγκρότησης του τόπου και να υπόκεινται σε κανόνες και αντικειμενικούς ελέγχους.

4. Η όποια τουριστική ανάπτυξη που θα μπορούσε ίσως μετά από κάποιο εύλογο χρονικό διάστημα να επιχειρηθεί να αφορά ήπιες μορφές τουρισμού που θα δώσουν τη δυνατότητα στους κατοίκους της περιοχής να πάρουν μέρος, όχι ως οικονομικά εξαρτημένοι, υπάλληλοι ξένων τουριστικών οργανισμών, αλλά ως επιχειρηματίες μικρών μονάδων υψηλής ποιότητας που θα διαχειρίζονται τον πλούτο του τόπου τους. Έτσι μόνο θα μπορούν να επιστρέψουν κι άλλοι κάτοικοι στην περιοχή και να ανακάμψει συνολικά η επαρχία.

5. Θα πρέπει να διεκδικήσουμε, γιατί είναι δικαίωμα και υποχρέωσή μας, να έχουμε σοβαρό λόγο στο πως θα γίνει η ανάκαμψη του τόπου μας. Ήδη ο Σύλλογός μας έχει διατυπώσει συγκεκριμένες προτάσεις αποκατάστασης της περιοχής οι οποίες έχουν κοινοποιηθεί σε όλους τους αρμόδιους φορείς, αλλά δυστυχώς ως τώρα κανείς δεν έχει δείξει το παραμικρό ενδιαφέρον γι' αυτές.

Αυτή ακριβώς η υποτίμηση του λόγου μας είναι που μας κάνει περισσότερο δύσπιστους για το αν έχουν τη διάθεση, όσοι εμπλέκονται στη δράση της ανάταξης της Επαρχίας, να λάβουν υπόψη τους τη θέληση των κατοίκων για το μέλλον.

6. Να εξασφαλιστεί από την πολιτεία η διαφάνεια του τρόπου διαχείρισης των οικονομικών πόρων που ήδη συγκεντρώνονται στο αρμόδιο ταμείο για τις πυρόπληκτες περιοχές και να αποδοθούν στους πραγματικούς δικαιούχους και όχι σε όσους ήδη έχουν δείξει ξεκάθαρα πως ως αρπακτικά ορέγονται τα «χρήμα», που φαίνεται θα είναι πολύ.

Για να μπορέσουμε όμως να έχουμε πιθανότητες να στρέψουμε προς αυτή την κατεύθυνση την πολιτεία και συνεπώς να έχουμε μιαν ελπίδα επιβίωσης των κοινωνιών μας, θα πρέπει πάνω απ' όλα να έχουμε ομοψυχία και περηφάνια για τον τόπο μας και τις αξίες που κουβαλάμε. Αν λειτουργούμε με γνώμονα μόνο τον εαυτό μας, το «σπιτάκι» μας και το «χωραφάκι» μας, ή αν ζαρώνουμε φοβισμένοι στο καβούκι μας και δεν αντέχουμε να διεκδικήσουμε το δικαίωμά μας να ζήσουμε στον τόπο των πατέρων μας ελεύθεροι και περήφανοι θα περιμένουμε πάντα κάποιον που αποφασίζει πριν από μας για εμάς, με την προϋπόθεση βέβαια, να είμαστε «καλά παιδιά».

Τώρα βρισκόμαστε στη στιγμή «μηδέν» και ή θα παλέψουμε συλλογικά για το αύριο ή θα καθούμε, επιστρέφοντας σε ακόμα μεγαλύτερη μιζέρια από εκείνη που βιώναμε πριν τη φωτιά, όταν, ως μιλήσουμε με ειλικρίνεια, δεν είχαμε σοβαρά αποτιμήσει το θησαυρό που έπρεπε να διαχειριστούμε. Γι' αυτό τον χάσαμε. Και για τούτο έχουμε όλοι την ευθύνη που μας αναλογεί.

Χριστίνα Γρηγοροπούλου